

Kvalitet, innovation, nätverkande inom språkinlärning

Guidelines för vuxenutbildningssektorn

Erfarenheten hos projekt som tilldelats den europeiska språkutmärkelsen

Innehåll

1) Den europeiska språkutmärkelsen. Allmän information	s. 3
1.1) Vad är den Europeiska språkutmärkelsen	s. 4
1.2) Effekter av den Europeiska språkutmärkelsen	s. 6
2) Kvalitetshantering av språkinlärningsalternativ	s. 9
2.1) Introduktion till kvalitetsfrågor	s. 10
Vad är "kvalitet?"	s. 10
Vilka aspekter av ett språkprojekt bör tas med i bedömningen av dess kvalitet	s. 12
Kvalitetssäkring och kvalitetsstyrning	s. 14
Kvalitetsfrågor i vuxenutbildningsprojekt	s. 15
2.2) Kriterier, normer och indikatorer	s. 17
Fallstudier – vuxenutbildningsprojekt	s. 20
2.3) Metoder och procedurer	s. 22
Fallstudier – metoder och procedurer inom vuxenutbildningsprojekt	s. 24
2.4) Verktyg för ledning och kvalitetsstyrning	s. 25
Goda exempel på vuxenutbildningsprojekt	s. 28
2.5) Uppföljning	s. 29
Vad är "uppföljning" av projekt?	s. 29
Uppföljning relaterat till den europeiska språkutmärkelsen	s. 30
Uppföljningsverksamhet inom ELL-vinnande projekt	s. 30
Uppföljning – ett exempel på vuxenutbildningsprojekt	s. 32
Länge leve projektet!	s. 32
2.6) Att motivera språkelever-, och lärare	s. 34
Är motivation en fristående variabel?	s. 34
Motivation – en grundpelare för in-, och utlärningsprocessen vid den europeiska språkutmärkelsen	s. 35
Generella motiverande strategier att applicera inom Vuxenutbildningsprojekt	s. 36
Uppfyllda och missade förväntningar	s. 37
Motivation – goda exempel från vuxenutbildningsprojekt	s. 37
3) Exploatering och nätverk av initiativ som tilldelats den europeiska språkutmärkelsen	s. 39
3.1) Spridning, exploatering och hållbarhet	s. 42
3.2) Nätverk av initiativ som tilldelats den europeiska språkutmärkelsens.	s. 46
3.3) ELL-nätverk och vuxenutbildning	s. 51

1. Den europeiska språkutmärkelsen – allmän information

Författare: Pixel, Italien

1.1 Vad är den Europeiska språkutmärkelsen?

Mål

Den Europeiska språkutmärkelsen (ELL) är en utmärkelse som uppmuntrar till nya initiativ inom in-, och utläring av språk, som belönar nya sätt att lära ut språk, sprider vetskapen om dess existens och därigenom uppmuntrar till ett bra tillämpande.

European Language Label

Utmärkelsen är öppen för alla aspekter av utbildning och träning, oavsett ålder och använda metoder, då huvudsyftet är att belysa innovation inom språkutläring. Genom att stödja innovativa projekt, på lokal och nationell nivå, syftar utmärkelsen till att höja standarden på språkutläring i Europa.

Varje år delas utmärkelsen ut till de mest innovativa projekten inom språkutbildning i varje land. Detta samordnas av Europeiska Kommissionen, men utses och tas fram av de individuella medlemsländerna, genom deras nationella styrorgan, Skolverket i vårt fall.

Kriterier

Projekten väljs ut enligt kriterier som fastställs på ett europeiskt plan. Årliga prioriteringar identifieras också både på ett europeiskt och nationellt plan. De europeiska kriterierna lyder:

- Initiativ bör ha en **övergripande strategi**. Varje element inom språkprojektet bör se till att elevens behov identifieras och behandlas.
- Initiativen bör bidra till **mervärde** i deras nationella kontext. Detta innebär en påtaglig förbättring av lärandet av språk, både gällande kvalitet och kvantitet.
- Initiativen bör **motivera** elever och lärare till att förbättra sina språkkunskaper.
- Initiativen bör vara **kreativa och originella**. De bör introducera tidigare okända tillvägagångssätt inom språkinläring, men även se till att de är lämpliga för de tänkta eleverna.
- Initiativen bör ha en **betoning på Europa**. Initiativen bör vara anpassade och ta nytta av Europas lingvistiska mångfald, till exempel via kontakter över nationsgränserna.
- Initiativen bör vara **överförbara**. Initiativen bör kunna ses som inspirationskälla för språkprojekt i andra länder.

Prioriteringar

Varje år föreslår Europeiska Kommissionen specifika prioriteringar för den Europeiska Språkutmärkelsen. Dessa årliga prioriteringar syftar till att identifiera erfarenheter som, för deras noggrannhet och uppnådda resultat, tydligt kan kopplas till en politisk och strategisk ram för andra språkinitiativ i olika länder.

För kampanjen år 2012-2013 definierades dessa prioriteringar såhär:

- Språkinläring baserad på ny teknik
- Flerspråkiga klassrum

I enlighet med de prioriteringar som definierats av den Europeiska Kommissionen, kan nationella styrorgan definiera nationella prioriteringar som är relevanta för språkinläring.

Timing

Kampanjer gällande språkutmärkelsen organiseras av styrorganen i medlemsländerna. Inom ramarna för varje kampanj, söker man på nationell nivå efter projekt, som sedan kan belönas med den Europeiska Språkutmärkelsen för innovativa projekt och initiativ inom språkutbildning. Kampanjerna ger information om språkutmärkelsens mål, de årliga europeiska och nationella prioriteringarna, urvalskriterierna, tillvägagångssätt vid presentationen om kandidatur och ger även vägledning gällande ansökan. Kampanjerna om den europeiska språkutmärkelsen organiseras under olika perioder på året i medlemsländerna. Således är deadline för ansökan olika i varje medlemsland.

Urvalsprocedur

I varje medlemsland delas den europeiska språkutmärkelsen ut av en bedömningskommitté. Denna kommitté har som uppgift att välja projekt som möter de krav och prioriteringar som satts på europeisk nivå.

Priser

Utdelningen av utmärkelsen, i alla europeiska länder, sker genom tilldelningen av den europeiska språkutmärkelsens officiella certifikat. Vinnarna är också berättigade att använda ELL-loggan i sina publikationer. I vissa länder innebär utmärkelsen också, utöver tilldelningen av tidigare nämnda certifikat, en länk till ytterligare nationella priser.

Vidare information

Vidare information gällande den europeiska språkutmärkelsen finns att hämta på följande hemsidor:

- Europeiska Kommissionen

Den Europeiska Språkutmärkelsens officiella hemsida

http://ec.europa.eu/languages/european-language-label/index_en.htm;

- Nationella styrorgan

De nationella styrorgan som ansvarar för den europeiska språkutmärkelsen:

http://nellip.pixel-online.org/EUL_national_agencies.php

1.2 Effekter av den europeiska språkutmärkelsen

Den europeiska språkutmärkelsen är relevant för vuxenutbildningssektorn av följande anledningar:

Den europeiska språkutmärkelsen garanterar ett officiellt och europeiskt erkännande av projektets kvalitet: en anledning att ansöka om den europeiska språkutmärkelsen är att försäkra sig om en större synlighet för projektet och skolan som samordnar det. Projekt kan få större synlighet tack vare deras presentation inom betydelsefulla nationella och internationella evenemang inom språkutbildning. Dessa organiseras ofta i samarbete med det relevanta nationella styrorganet eller med Europeiska Kommissionen. Dessutom, kan projektets synlighet uppnås genom insättningen av projektet i den europeiska databasen för kvalitativa projekt (European Database of quality projects), tillgänglig under sektionen för flerspråkighet på Europeiska Kommissionens hemsida. Till sist, efter att ha tilldelats den europeiska språkutmärkelsen, har flera projekt uppmärksammats och blivit synliga i media.

Exempel på ett projekt som tilldelats den europeiska språkutmärkelsen:

	<p>"Despertar a las lenguas" aimed at establishing an action plan for innovation in the classroom, developing a methodology that favours the acquisition of multilingual and intercultural competence, raising students' awareness of the existence of European languages and preparing them for linguistic and cultural diversity by creating positive attitudes to other languages and cultures among students. The learning materials foster the development of multilingual competence.</p>
---	---

Den europeiska språkutmärkelsen bidrog till "Despertar a las lenguas" synlighet. Till exempel publicerades ett flertal artiklar om projektet och utmärkelsen, både på lokal och nationell nivå.

Den europeiska språkutmärkelsen garanterade en större synlighet för projektet, vilket valdes ut av Litauens nationella styrorgan, i samband med Label of the Label-ceremonin som hölls i Cypern den 26-28 september 2012, som sammanföll med den Europeiska Språkdagen. Detta projekt var ett av fem som tilldelades Label of the Labels.

Den europeiska språkutmärkelsen ökar motivationen bland personalen som involveras i projektet: att erhålla ett europeiskt erkännande kan bidra till att lärarna får en större medvetenhet om deras roll i projektet. Alla initiativ skolan kan engagera sig i kräver en stark motivation från lärarna, och ett erkännande för den tid och energi som investeras i dessa aktiviteter. Den europeiska språkutmärkelsen kan spela en viktig roll för lärarnas motivation: de som bidragit till projektet kan få ett officiellt erkännande för deras arbete; de som inte deltagit börjar be om information om resultaten och produkterna av projektet. Den europeiska språkutmärkelsen kan även ha samma effekt på elever och föräldrar som förstår värdet av en liknande utmärkelse och beslutar sig för att använda sig av det vinnande projektet för språkutbildning.

Den europeiska språkutmärkelsen bidrar till en bättre hållbarhet för projektet: den europeiska språkutmärkelsen kan på flera olika sätt bidra till en bättre hållbarhet för projektet. Först det första, ett märkt projekt kan ha bättre uppföljningsmöjligheter inom ramen för ytterligare relaterade aktiviteter eller projekt. En del av projekten ansökte framgångsrikt för ytterligare europeiska/nationella ekonomiska medel: till exempel har några av de märkta projekten blivit finansierade inom ramarna för the Lifelong Learning Programme – Leonardo da Vinci – Transfer of Innovation. För det andra kan den europeiska språkutmärkelsen ha en fjäderverkan på den samordnande institutionen, genom att den bidrar till dess acceptans och stärkande, motiverar lärare och skapar möjlighet för ytterligare exploatering av projektet. För det tredje, erhållandet av utmärkelsen kan hjälpa den samordnande institutionen att identifiera ytterligare medel för att kunna fortsätta med dessa aktiviteter. Till sist, genom att belöna ett bra arbete och belysa dess kvalitet, bidrar den europeiska språkutmärkelsen till dess underhåll och ytterligare implementering.

Exempel:

According to the "[Languages for Healthcare](#)" coordinating institution, by learning foreign languages, barriers are overcome, medical staff develop a better understanding of people coming from different cultures in order to better take account of patients' wishes and needs in the health care system and their treatment. The success of the programme is demonstrated by the great number of medical staff who have registered for language courses since it started -: 620 for Italian and 120 for Slovenian.

Förutom att förbättra projektets synlighet, bidrog utmärkelsen även till projektets fortsättning. Initiativet blev en normal del av de samordnande organisationernas verksamhet, och ledde till ett flerspråkigt styrsystem för patienter, såväl som informationsbroschyrer, och flerspråkiga blanketter på sjukhuset. Interna och externa tolktjänster, som möjliggjordes i samband med erhållandet av etiketten, är också högt uppskattade av de olika avdelningarna på sjukhuset.

2. Kvalitetshantering av språkinlärningsinitiativ

Författare:

EAQUALS, Storbritannien

Omnia, Finland

Fågelskolan, Sverige

KUTU, Bulgarien

Prosper-Ase, Rumänien

Public Service Language Centre,

Litauen

University of Extremadura, Spanien

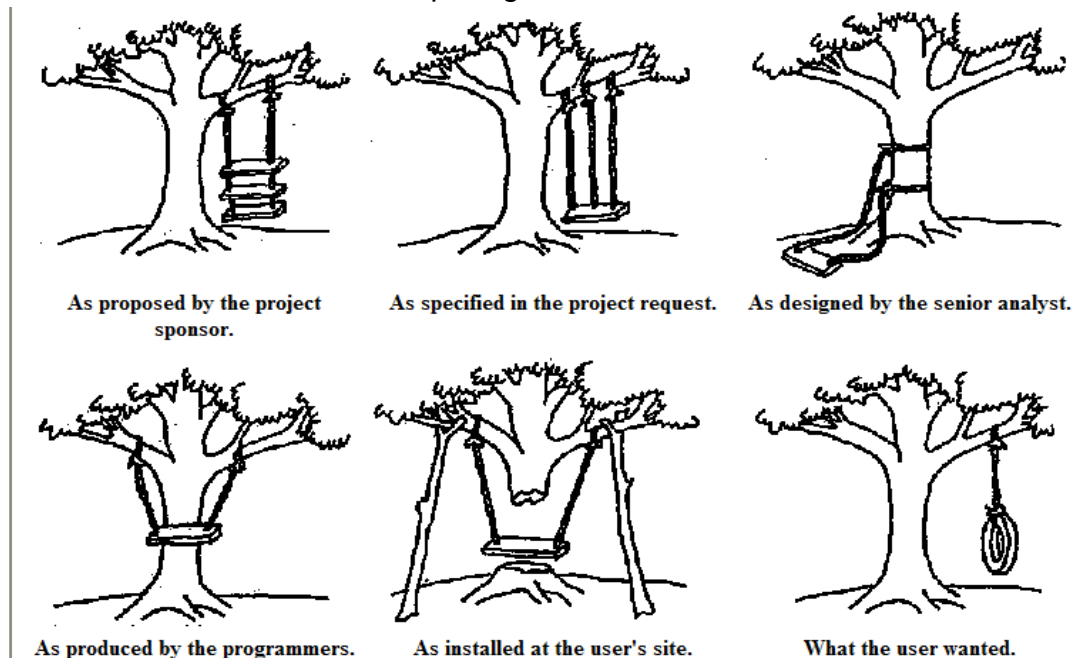
2.1 Introduktion till kvalitetsfrågor

Vad är "kvalitet"?

'Kvalitet' är en överanvänd term som ofta associeras med snabbbrörliga konsumtionsvaror eller tjänster, till exempel en hotellvistelse eller en måltid på en restaurang. Men vad innebär "kvalitet" egentligen? Hur kan den mätas och vad innebär den för språkutbildningsprojekt? Dessa är några av de frågor som tas upp i denna första del, vilken sedan fortsätter genom att ta upp hur kriterier som följs i urvalet av projekt som kan tilldelas den europeiska språkutmärkelsen, satt i relation till definitionerna av kvalitet.

En enkel definition som ges av Oakland¹, är att kvalitet helt enkelt innebär att möta kundens krav. En mindre enkel definition föreslås av Feigenbaum² "Kvalitet är kundens beslutsfattande, baserat på kundens faktiska erfarenhet av en vara eller tjänst, satt i relation till hans eller hennes krav – uttalade eller ej, medvetna eller knappt anade". Kvalitet är alltså relaterat till hur nöjd kunden är: kunderna är de som bestämmer vilka tjänster eller varor som har hög respektive låg kvalitet, alltså inte producenten av en vara eller tjänst.

En illustration i Oaklands bok poängterar detta:

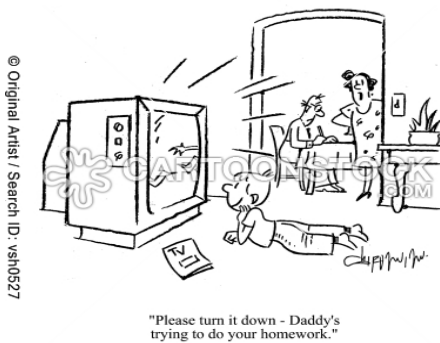
Sensmoralen i denna historia är att det är möjligt att lägga ner mycket tid och energi på en vara eller tjänst, utan att ens komma i närheten av det kunden vill ha eller det han eller hon skulle klassa som hög kvalitet.

¹ Oakland, John. 1991. *Total Quality Management*. Butterworth-Heinemann

² Feigenbaum, Armand. 1961. *Total Quality Control*. New York: McGraw-Hill

Vem är "kunden" i språkutbildningsprojekt?

Det är av betydelse att tänka över vilka som är kunder till eller mottagare av språkprojektet. Som men utbildning och träning i allmänhet, kan det finnas ett flertal mottagare, men i första hand är angelägenheten eleven, i detta fall språkeleven. Bakom denna grupp av "kunder", finns ofta en annan grupp eller individ. I fallet med skolelever, är denna grupp föräldrarna som direkt eller indirekt (genom skattebetalning), betalar för sina barns utbildning. Inom vuxen-, och företagsutbildning, kan fallet vara att anställda eller olika mysigheter betalar för en tjänst. Till sist finns intressenter, såsom utbildningsdepartementet, myndigheter och skolrektorerna att också ta hänsyn till som indirekta "kunder" och naturligtvis som intressenter.

Slutsatsen är att utbildningsvillkor, språkprojekt inkluderade, på något sätt måste möta, eller helst överträffa, kraven som ställs av alla dessa typer av kunder. Detta är långt ifrån en enkelt uppgift, eftersom förväntningarna hos de olika grupperna kan variera och rentav motsäga varandra. Ett klassiskt exempel är de olika synsätt som den unga eleven respektive dennes föräldrar har. Eleven vill bli underhållen och aktiv i sitt lärande, medan föräldern lägger tyngdpunkten på resultat, grammatisk kunskap och bevis på en viss nivå

av språkkunskaper.

Naturligtvis, speciellt gällande en tjänst så komplex som utbildning, är det inte lätt för kunden att veta eller definiera exakt vad de vill ha. Sannolikt är det lättare för dem att sätta finger på vad de inte vill ha.

På vilket sätt passar urvalskriterierna ihop med olika kvalitetsbegrepp?

Kriterierna för den europeiska språkutmärkelsen (som återges och är omordnade nedan) fastställer att projekt som valts ut ska:

- **ska vara omfattande**, det vill säga att varje element av språkprojektet garanterar att elevens behov är identifierade och bemötta
- **motivera** lärare och elever till att förbättra sina språkkunskaper
- vara **originella** och **kreativa**
- ge **mervärde** i deras nationella kontext
- ha en **europaisk betoning**
- vara en **inspirationskälla** för ytterligare språkinitiativ i andra länder

Vilket kan ses, är den enbart de första två som direkt går att sätta i relation till den primära kunden – eleven. Övriga kriterier har mer att göra med nationella och europeiska behov och med mindre lättbedömda egenskaper, såsom originalitet, kreativitet och överförbarhet.

Vilka aspekter av ett språkprojekt bör tas i med i bedömningen av dess kvalitet?

Detta kapitel fokuserar på språkutbildningsprojekt ur kvalitetssynpunkt, med projekt från skolor i Tyskland och Storbritannien som referenser.

Kvalitet är inte enbart relaterat till en aspekt av ett projekt, utan till samtliga aspekter och faktorer. Alla faktorer är beroende av varandra, således kommer en svag länk i "kvalitetskedjan" att påverka den generella kvaliteten av projektet. Några av de viktigaste aspekterna att ta hänsyn till är:

a) Vilken är den tänka målgrupp som ska gynnas av projektet?

Språkelever är den primära kunden, och deras behov och syn på vad som är ett lyckat utfall och en god erfarenhet är mest betydelsefullt. I det fallet att det är relevant och möjligt, borde även andra mottagare såsom föräldrar, tas hänsyn till. I många fall blir eleverna tillfrågade innan projektet är fullt utformat. De som utformar projektet bör vara väl bekanta med eleverna och förstå deras behov.

Exempel: I *Citizenship & Language Pack* (Tyskland 2012) låg fokus på att bidra med material till vuxna migranter som höll på att lära sig tyska, italienska, spanska, eller språk som lärs ut i mindre utsträckning, såsom litauiska, tjeckiska och grekiska.

I *Guthan nan Eilean: Island Voices* (Storbritannien 2007), var målgruppen personer som önskade lära sig skotsk gäliska, i synnerhet de på de skotska Hebriderna, där den samordnande institutionen, Sabhal Mòr Ostaig, ett nationellt centrum för gälisk kultur och språk, är baserad.

b) Vad är bakgrunden och målet med projektet? Vad inspirerade till initiativet? Vilket språkinlärningsbehov syftar projektet till att fylla?

Heyworth³ poängterar att "Projekt skiljer sig från vanligt arbete. De har som syfte att förändra saker", eller, kan tilläggas, att åtminstone undersöka om något är i behov av förändring. Även ett projekt som pågår under en lektion på två timmar bör vara en förändring i förhållande till vanligt klassrumsarbete. Typen av projekt som diskuteras här bör genomföras för ett utbildande syfte, inte enbart för att de ses som ett sätt att göra saker och ting mer intressanta för lärarna, eller för att kunna belönas med den europeiska språkutmärkelsen.

c) Vilka är de specifika syftena och målen med projektet, under och efter dess "livstid"?

Det man ska lära sig och de erfarenheter det är tänk man ska ha skaffat sig vid, eller efter, projektets slut bör noggrant tänkas igenom för att försäkra sig om att de är uppnåeliga och användbara för eleverna. De behöver också vara mätbara så att de kan utvärderas. Dessutom har ett högkvalitativt projekt mellanliggande syften som också kan utvärderas. Ett exempel: i *a Web-based Course in Norwegian* (Estland 2009), var det

³ Heyworth, Frank. 2002. *A Guide to Project Management*. Graz: European Centre for Modern Languages. Se <http://www.ecml.at/tabid/277/PublicationID/39/Default.aspx>
Nellip Guidelines - Vuxenutbildning

specifika syftet utveckla nya onlinematerial för att lära ut norska, i Estland och övriga världen.

d) Är de nödvändiga ekonomiska resurserna som krävs för att uppnå projektmålen tillgängliga?

Detta är ofta en avgörande fråga: somliga projekt kräver ingen större finansiering, till exempel om de innebär ett annorlunda arbetssätt i klassrummet, medan andra projekt som innebär arbete utöver det ordinarie eventuellt behöver extra finansiering. Det finns ingen poäng att planera ett projekt såvida samordnaren inte kan vara säker på att projektet kan finansieras, antingen av institutionen, av en lokal myndighet, av föräldrar och elever själva, eller i somliga fall, av internationella fonder, till exempel någon inom EU.

e) Hur är projektet utformat, och vem/vilka är/var involverade i detta?

Utformningen av ett projekt inkluderar olika nyckelaspekter som är relaterade till målet:

- **Längd:** projekt har ofta en fast löptid, eller en deadline vid vilken en utvärdering ska äga rum, innan projektet fortlöper. De kan antingen vara kortsiktiga eller långsiktiga.
- **Deltagare:** en ytterlighet kan projekt involvera en enskild klass eller grupp av lärare (i *Primary Language Podcasting* var det lågstadielärare i nordöstra England) och en annan ytterlighet är att flera institutioner är involverade
- **Metoder och tillvägagångssätt:** dessa beror på projektets mål och tänkta utfall; vissa projekt innebär helt enkelt ett annat sätt att lära (till exempel en blandning av vanligt skolarbete och online-arbete); i andra projekt använder eleverna sina språkkunskaper i gemensamma aktiviteter, eller på besök i andra länder; och andra projekt handlar om att skapa nya resurser som kan hjälpa lärare och elever. Varje mål kräver olika tillvägagångssätt gällande projekt-, och kvalitetsstyrning: *Fashion International* till exempel involverade lärare från olika skolor som skapade nya och aktuella läromedel på franska, med fokus på mode. Efter detta provade lärarna själva materialet, sedan delade de med sig av materialet till lärare på andra skolor, och använde andra lärares material till sina egna elever. Till sist fick eleverna i grupp producera eget material – deras magasin på franska.
- **Material och tekniska och logistiska resurser:** dessa beror ofta på vilken metod man använder. Om till exempel innovativ användning av ICT är av betydelse för projektet, måste tillgängligheten till nödvändiga hård-, och mjukvaror vara garanterad. Om elever och deras lärare måste förflytta sig från en plats till en annan, måste organiseringen och bokningen av resan vara noga genomtänkt.
- **Personal:** de personer som kommer vara involverade, såsom lärare, eller tränare, eller materialförfattare, och vilket typ av stöd de behöver är också nyckelfrågor i projektutformning. Det är nödvändigt att personalen är engagerade i och förstår projektet, vilket somliga kanske varit med och utformat. De måste ha en delad förståelse och syn på projektet, och vara bra lagarbetare.

- **Projektledning:** detta är av stor vikt för eventuell och faktisk kvalitet på projektet. Den person eller de personer som samordnar projektet behöver inte bara vara engagerad och intresserad, utan också metodisk, rådig när saker inte går enligt planen, bra på att kommunicera och bestämd när det krävs.

f) Hur kommer framstegen och utfallet av projektet att utvärderas, och vilka kommer vara involverade i detta?

Detta behöver tas i åtanke i början av projektet. På sätt och vis bör projektet inte fortlöpa, om det är så att dess resultat inte kan utvärderas. De som ansvarar för utvärderingen bör involvera eleverna, projektledarna och i bästa fall någon som inte arbetat med projektet men som har den expertis som krävs för att göra en korrekt bedömning. Om en utomstående myndighet bistår med finansiering är det troligt att de tillsätter en sådan person.

g) Hur kommer kommunikationen hanteras och vilken form kommer den att anta?

För att ett projekt ska bli framgångsrikt behöver kommunikationen mellan de involverade, både elever och lärare, vara tillräcklig och effektiv. Det behöver också finnas någon typ av kommunikation med omvärlden för att hålla utomstående intressenter och finansiärer informerade, för att söka idéer från experter utanför projektet och för att försäkra sig om att någon som skulle kunna vara intresserad av projektet får reda på det, och kanske planera ett liknande projekt, eller helt enkelt kan delta.

Unfortunately, the minister's little joke didn't translate well into Ukrainian.

Kvalitetssäkring och kvalitetsstyrning

Sedan mitten av 1900-talet har termer som "kvalitetsnormer", "kvalitetssäkring", "kvalitetskontroll" och "kvalitetsstyrning" blivit den del av vokabulären hos ledningen inom alla verksamhetsområden. Men vad betyder dessa termer, och hur sätter man dem i relation till utbildningsprojekt? Samtliga har att göra med säkerställandet av kvaliteten på produkter, tjänster, eller i detta fall, projekt.

Kvalitetskontroll utförs typiskt bland organisationer som producerar varor eller produkter: någon på en yoghurtfabrik tar slumpmässigt burkar med yoghurt för att testa om de möter de krav som ställs av nationell eller internationell lagstiftning, av yoghurtindustrin i sig, och av producenten. Eventuella fel eller problem som identifierats leder till en förändring av

processerna och eventuellt också tillbakadragandet av tusentals burkar yoghurt. Processen är liknande i en bilfabrik, men i detta fall blir de bilar som inte möter kraven justerade istället för förstörda. Gällande tjänster som till exempel hotell, banker och bensinstationer, kan kvaliteten kontrolleras av "mystery customers", personer som är anställda för att kontrollera kvaliteten på en tjänst medan de agerar som en vanlig kund.

Kvalitetssäkringsprocedurer används av företag själva för att säkerställa att en angelägenhet att bibehålla och förbättra kvaliteten är inbyggd i varje del av produktionscykeln eller leveransen av tjänster. Företag ställer typiskt frågor till olika "fokusgrupper" bland kunder och personal för att kunna identifiera olika angelägenheter eller eventuella idéer till förbättring. Vissa organisationer anställer utomstående specialister för att hjälpa till med detta. Inom språkutbildningsvärlden, till exempel, erbjuder EAQUALS olika språkinstitutioner en möjlighet att bli "godkända" eller "certifierade" enligt EAQUALS normer. Inspektörer eller åhörare besöker regelbundet institutionerna för att kontrollera alla aspekter av EAQUALS normer, speciellt de tjänster som erbjuds eleverna, och för att ge råd om sätt att förbättra kvaliteten.

Många andra organisationer använder ISO-standarder som hjälpmedel vid kvalitetssäkring. Åhörare från ett certifieringsorgan ombes att verifiera att kvaliteten på en produkt, tjänst eller ledningssystem uppfyller de krav som ställs av en relevant ISO-standard. I dessa fall kan de certifikat som ges att ett utomstående organ användas som kvalitetsmärkning. Kvalitetsstyrning är de pågående procedurer organisationer använder sig av för att bibehålla och förbättra kvaliteten, inkluderat de processer för kvalitetskontroll och kvalitetssäkring som nämns ovan. *Total quality management* (titeln på Oaklands bok och ett koncept som ursprungligen utvecklades av Feigenbaum) innebär att varje enskild anställd fokuserar på kvalitet i sitt arbete och bidrar med idéer, stora och små, för att förbättra kvaliteten från utomstående kunders perspektiv, men också från interna kunder – personalen själv.

Kvalitetsfrågor i vuxenutbildningsprojekt

Walesiska för vuxna

I norra Wales, staden Mold i Flintshire, med omnejd, talas walesiska som första-, eller andraspråk. Emellertid talar många i området inte walesiska, och andra skulle vilja förbättra sina språkkunskaper av sociala och professionella anledningar.

Vuxna studerande som läste kurser i walesiska på medelnivå insåg att du skulle vara lönsamt om de kunde ha autentisk kontakt med språket utanför klassrummets väggar.

Projektledaren, som ges tid till detta av Bangor University, tog tillvara på entusiasmen hos elever som gick sommarskola i walesiska, samt walesisktalande personer i området, och arbetade med dem. Syftet var att låta studerande och talande av språket mötas på lokala evenemang, och på klubbar och andra

mötesplatser i området. Medan projektets framgång berodde på individuell vilja och motivation, grep projektledaren in för att försäkra interaktion och medverkan.

Ungefär 150 studerande och ett 50-tal walesisktalande personer är involverade varje år. 10 kommunbaserade evenemang organiseras av gruppen varje år, och utöver detta deltar de även i andra evenemang och sammankomster, i enlighet med personliga intressen och möjlighet att delta. Detta har bibehållit och/eller förbättrat kunskaperna i walesiska, och motivationen, för de studerande. För de walesisktalande är detta en möjlighet att bidra till utvecklingen av språket, såväl som en möjlighet att träffa nya människor.

- Detta projekt har en unik struktur och funktion, eftersom det bygger på de gemensamma intressen och entusiasm hos människor inom två olika språkområden. Denna typ av innovation är en grundläggande i vuxenutbildningsprojekt eftersom de behöver se språkutbildningen som en del av deras sociala (och/eller professionella) liv.
- Idag är walesiska ett obligatoriskt skolämne, men så har inte alltid varit fallet och många människor lämnar skolan med otillräckliga kunskaper. Ett projekt av denna typ bidrar till utvecklingen av språkkunskaperna hos vuxna, och en bredare förståelse för dess relevans i dagsläget.
- Gruppen var mer eller mindre självmotiverande, och aktiviteterna är självutvalda och frivilliga. Detta gjorde det lättare för projektledaren att bibehålla drivkraften, genom att ha uppsikt över den information om evenemang som delats, och genom uppföljning med deltagare där det varit möjligt. Att underlätta för formationen och självmotivationen hos en grupp är en nyckelfördel i alla projekt, framför allt i ett som involverar vuxenstuderande.
- Projektledaren ges av sitt universitet tid att underhålla och övervaka projektet. Detta ses som en del av universitetets bidrag till det lokala samhället och förbättrar dess profil hos de som är involverade i projektet. Denna typ av pågående stöd är nästintill grundläggande för att ett långsiktigt projekt som detta ska fungera.

2.2 Kriterier, normer och indikatorer

Ett flertal kriterier kan användas för att identifiera ett högkvalitativt språkprojekt. Faktum är att dessa kriterier kan appliceras på merparten av projekt inom tränings-, och utbildningssektorn.

- Projektledare: Personen som innehar denna roll bör ha en bred och omfattande kompetens att använda sig av under projektperioden
- Projektteam: Detta team måste bestå av människor med olika färdigheter och erfarenheter. För ett team är framgång lätt att nå med hjälp av rätt vägledning.
- Projekt: projektets omfattning och en tidsplan är avgörande punkter.
- Organisation: Organisationen behöver bidra med stöd till både projektledaren och projektteamet. Ledningen bör från början vara övertygad om projektets relevans.
- Omgivande miljö: Yttre begränsningar bör inte påverka projektet. Reservplaner måste finnas i det fall att dagliga uppgifter inte kan utföras av teamet.

Källa: *Tutorialspoints*

Projektprogrammet och mängden ekonomiska resurser kan variera väldigt inom olika tränings-, och utbildningssektorer. Detta innebär att resultatet, tillvägagångssättet det förväntade utfallet borde definieras enligt budget och de tidsramar som satts. Vidare kan det finnas ytterligare kriterier för ett lyckat projekt: dessa kriterier kan relateras till framgångar, påverkan och mottagare för och av projektet.

Projektutfall

Projektets utfall bör vara jämförbara med de som angavs i projektansökan/projektplanen. Resultaten kan vara av varierande form: de kan vara nya kunskaper, nytt undervisningsmaterial, undervisningsmetoder etc.

Nya metoder, likväl som nytt material bör testas med rätt målgrupper och slutanvändare under projektets gång, inte efter projektets slut. Slut användarnas perspektiv och feedback bör tas med i beräkningen. Detta gör det möjligt att motta tillräckligt med feedback för att kunna göra alla nödvändiga korrigeringar och modifieringar för slutprodukten. Test-, eller pilotperioden bör alltid vara inkluderad i projektets aktiviteter och en tillräcklig mängd tid och personal bör involveras.

Kritiskt tänkande är av betydelse för analysen av den feedback som mottagits, eftersom det enbart är slutanvändarna som kan ge relevant information om vilken nytta projektets slutprodukt kan ha. Testningen kan också öppna upp för möjligheten att bredda projektet till andra sektorer eller till andra språk. Omfattningen av det producerade materialet bör mer eller mindre motsvara den som presenterats i projektplanen: mer producerat material förbättrar normalt

projektets påverkan, men man ska komma ihåg att i många fall definierar de mottagna resurserna mängden arbete som måste läggas ner.

Projektets påverkan

Projektets förväntade påverkan bör också uppskattas under projektets gång.. Detta kan ibland vara svårt, eftersom resultatet och utfallet inte än är konkreta. Emellertid är projektets påverkan alltid relaterad till de aktuella ekonomiska resurserna, och bör motsvara den input som mottagits. Ju tydligare målen och uppgifterna är, desto lättare är det att uppskatta den potentiella påverkan projektet kommer att ha. I vissa fall blir påverkan mycket större och mer effektiv än vad som tidigare uppskattats (likaså gällande projektets utfall), eftersom nya målgrupper kan tillkomma som nya förmånstagare eller som på andra sätt kan ta del av resultaten. Detta kan alltid ses som ett positivt utfall av ett projekt. Ibland riktas projekt in på en väldigt specifik och begränsad professionell sektor, men projektets nytta blir större om projektets resultat kan överföras till andra omständigheter eller till andra utbildningsprogram.

Förmånstagare

Förmånstagarna är en viktig faktor för ett framgångsrikt projekt. Redan i planeringsfasen bör de tas i åtanke, och likaså under projektets gång. Under planeringen av ett projekt, kan det vara till hjälp att använda sig av redan existerande analyser, undersökningar och statistik gällande målgruppens behov. Intervjuer och diskussioner med lärare och representanter från slutanvändarna ger uppdaterad information om de aktuella behoven.

Normer

Projektnormer kan beskrivas som följer⁴: Projektnormer är de regler och avtal som bestämmer på vilket sätt ett projekt ska utföras. De kan fastställas av organisatorisk praxis, eller utefter projektets specifika krav. Projektledaren bör fastställa projektets normer i inledningsfasen. Låt oss titta på några exempel:

- **Mötesrutiner:** Det är nyttigt för ett projektteam att träffas regelbundet. Genom att komma överens om tider för detta från början, ser man till att alla har någon gemensam tid för arbete med projektet. Till och med ett möte på några timmar i veckan hjälper för att förbättra kommunikationen och det gemensamma arbetet.
- **Dokumentation och kommunikation:** Projektledaren bör säkerställa att det finns tydliga sätt att kommunicera, och se till att all relevant material relaterat till projektet finns tillgängligt för alla. De generella reglerna för institutionen gällande dokumentation ska naturligtvis följas. Det är också bra att vara beredd på någons eventuella frånvaro, som gör att någon annan behöver information relaterad till projektet. Tydliga scheman med utsatta hållpunkter är nyttiga för projektledningen och för uppföljningen av arbetet.

⁴ Hämtat från hemsidan Project_management.com
Nellip Guidelines - Vuxenutbildning

- **Utbyte av kunskap:** Projektteamet bör vara sammansatt på ett sätt som gör att all kunskap och expertis som krävs för arbetet garanteras av de inblandade. Varierande kunskap och arbetserfarenhet kan behövas för att skapa ett kompetent arbetslag. Elever och slutanvändare bör också vara inkluderade i projektteamet eller i ledningsgruppen. Projektledaren bör på ett lämpligt sätt underlätta utbytet av kunskap mellan medlemmarna.
- **Problemlösning:** Projektledaren, likväl som hela projektteamet bör vara beredd på att möta de problem som kan uppstå under projektets gång. Människor kan förändras, mål kan upplevas som ouppnåeliga, interaktion kanske inte fungerar på ett optimalt sätt, institutioner kanske genomgår ekonomiska eller organisatoriska förändringar, vilka kan påverka projektet. Tillräcklig flexibilitet och öppenhet för att möta denna typ av problem, och hitta de mest lämpliga lösningarna, bör alltså råda.

Indikatorer

Indikatorer visar hur projektet har genomförts och hur framgångsrikt projektet varit, i jämförelse med den ursprungliga tanken. Samma indikatorer som nämns i projektförslaget och projektplanen borde användas för att utvärdera projektet vid dess slut. Det bör finnas en balans mellan input och output, vilket innebär att de resurser som satts in i början bör leda till den output som önskats och beskrivits. Den ekonomiska inputen bör leda till resultat som motsvara de mål som definierats. Det kan också finnas ett initialt "problem" som projektet syftar till att lösa: Indikatorerna bör då visa hur nära ett projekt är lösningen av detta problem. Indikationer på förändring bör också tas i beaktning: finns det några externa faktorer som kan påverka projektets resultat?

Det finns fyra olika typer av utvecklingsindikatorer. Lämplig data och lämpliga metoder bör användas för att bedöma projektet utifrån dessa indikatorer:

Input-indikatorer (Input indicators) används för att mäta ekonomiska och andra resurser som investerats i. Det är nödvändigt att fastställa en länk mellan använda resurser och de resultat som uppnåtts, för att kunna bedöma hur effektivt arbetet varit.

Output-indikatorer (Output indicators) mäter de konkreta konsekvenser av de åtgärder som gjorts, till exempel antalet utbildade lärare.

Utfallsindikatorer (Outcome indicators) hjälper till att mäta resultaten gällande målgruppens nytta av projektet, till exempel andelen elever som studerar ett mindre allmänt talat språk.

Inverkansindikatorer (Impact indicators) används för att mäta de långsiktiga resultaten av projektet, till exempel språkfärdigheter gällande antalet talade språk eller nivån på språkkunskapen. (Källa: Aid Delivery Methods).

Organisationer blir i allt större utsträckning påkallade av allmänheten och de som tillhandahåller kapital för att bedöma deras prestationer gällande konkreta resultat. För att kunna göra detta, behöver utvecklingsinsatsen, projektet och programmet vara "SMART":

- S**pecific
Should be clear to people with a basic knowledge of the issue, program or initiative and clearly articulated, well defined and focused.
- M**easurable
Should be able to determine the degree to which there is completion or attainment. Using the same (ideally quantifiable) methodology and information, findings should be able to be replicated.
- A**chievable
Should be realistic, practical, and attainable within operational constraints dependent upon availability of resources, knowledge, and timeframe.
- R**elevant
Should be tied to government priorities and mandate and help or contribute to the bringing about of the desired outcome in the Canadian society, economy or environment.
- T**ime-bound
Should have clear deadlines expressed.

Sammanfattningsvis, visar en typisk indikator på följande aspekter av projektets verksamheter:

1. **Vad?**
Vilka är utfallen och resultaten av projektet? Hur uppnåddes dessa resultat?
2. **Hur mycket?** Hur stor och betydelsefull är den förändring projektet eftersträvar?
3. **Vem?** Vilken är målgruppen? Finns det någon direkt respektive indirekt målgrupp? Har dessa grupper blivit nådda på ett lämpligt sätt?
4. **Var?** Var, rent geografiskt fokuserade projektet? Var det internationellt, nationellt, regionalt eller relaterat till en specifik institution?

Fallstudier – vuxenutbildningsprojekt

7 jours sur la planète – Frankrike

Detta projekt har lyckats med att skapa ett stort nätverk med aktörer från olika sektorer. Det är beroende av ett nära samarbete mellan det franska utrikesdepartementet, Organisation Internationale de la Francophonie, och olika experter inom utbildning och teknologi. Särskilt TV5 Monde samarbetade med flera språkskolor med kompletterande kompetens. Detta nätverk garanterar breda

spridningskanaler och garanterar att slutanvändarna nås, och att de har lätt tillgång till resultaten. TV-programmet och hemsidan utgör huvudresultatet av projektet *7 jours sur la planète*. Hemsidan fick mer än 1,4 miljoner besök under 2011. Fler än 600 000 undervisningsfiler och 2 miljoner övningar laddades ner under 2011. Detta visar tydligt på projektets påverkan. Enligt den franska utvärderaren, citerad i *Label des Labels – 10 and de projets*, var detta projektet framgångsrikt ur spridningssynpunkt, tack vare den nationella och internationella mediabevakningen som TV5 bidrog med.

Euromail.com – Danmark

Detta projekt främjade internet som verktyg för språkinläring. Det startade år 2004 och tillvägagångssättet sågs så som innovativt, eftersom internet inte användes i samma utsträckning som det gör idag. Samtidigt som de lärde sig ett språk, kunde de studerande göra sig bekanta med internet. Initiativet tog också hänsyn till studerande som inte kan resa utomlands. Kommunikation via internet med andra språkstudenter i andra länder utvecklade deras kunskaper om andra kulturer och språk. Projektets hållbarhet exemplifieras av användningen av projektmetoden i aktuella utbildningsprogram.

Language – Not Just Empty Words – Sverige

Syftet med projektet var att utveckla och implementera en språkutbildningsmetod som kunde användas i heterogena studentgrupper. Användningen av autentiska material gjorde utbildningen mer intressant och betydelsefull. Ytterligare ett mål var att lära sig om engelsktalande länder och deras respektive kultur. Resultaten utvärderades av projektledaren (en engelsklärare), och visade att på tydligt förbättrade språkkunskaper hos studenter, likväl som ökad motivation att använda språket, både i skolan och under informella miljöer utanför klassrummet. Enligt läraren är metoden lätt att föra över till vilket annat språk som helst, vilket ökar dess påverkan och öppenhet. Läraren har blivit inbjuden att presentera metoden för andra utbildningsinstitutioner, och därigenom stödja den aktiva spridningen. Metoden används fortfarande och förbättras kontinuerligt, i enlighet med mottagen feedback, så att hållbarheten garanteras. Projektet har belyst vikten av kvalitet på språkutbildning och att möta de vuxna studerandes inlärningsbehov.

2.3 Metoder och procedurer

Introduktion

Ett flertal väldokumenterade och testade metoder inom språkutläring kan vara alternativ när man fattar beslut om vilken metod som ska användas i ett projekt. Gagnon⁵, exempelvis, ger en kort och koncis översikt om metoder i Methodologies in foreign languages.

De metoder som används av lärare svarar på olika aspekter, såsom politiska prioriteringar, aktuell forskning, resultat och så vidare. Inom olika områden av språkutbildning kan olika metoder vara användbara för olika syften. I de fallstudier som tidigare presenterats åter finns den kommunikativa metoden (the Communicative Approach), en metod inom vilken språkeleverna arbetar med det tänkta språket, utan att korrigera mindre misstag. Fokus ligger inte på grammatiken, utan på att få elever att använda sig av det aktuella språket genom förklaring och interagerande. Denna metod möter även kraven på elev-fokuserad utbildning, där kommunikation inom mindre grupper är ett sätt att arbeta inom metoden. Vi har även stött på den fysiska metoden (Total physical response, TPR) i de utvärderade projekten. TPR är en metod där fysisk aktivitet följer instruktioner på det aktuella språket ("stå upp", "fånga detta", "förflytta dig dit" etc.) Vi har även märkt att fördjupningstekniken (the total immersion technique) används inom flera projekt. Denna teknik syftar till att få eleverna uppmärksamma på seder och tradition relaterade till det aktuella språket genom att använda språket i en kontext där enbart det aktuella språket används. Eleverna får inte bara läsa, skriva och prata det aktuella språket, utan också lära sig om kulturen i det land som studeras (AmeriSpan, Study Abroad).

Dock kan den metod som används, antingen som undervisningsunderlag eller inom kursplanen, behöva komplettering med hjälp av andra faktorer och/eller andra metoder. Vi har därför beslutat oss för att förklara exempel på metoder som återfinns i fallstudierna och andra tillfällen då de varit exempel på goda vanor. Vi fastställde den grundläggande metoden som använts, och efter det försökte vi identifiera gemensamma aspekter av metoderna. Inom språkutbildning är det vanligt att man framgångsrikt kombinerar flera metoder, därmed är det inte tillräckligt att använda sig av en kategorisering som baserats på en metod. I texten nedan kommer vi presentera metoder som varit framgångsrika inom språkutbildningsrelaterade projekt. Vi kommer att undersöka olika aspekter av dem samt presentera de metoder som använts i ELL-vinnande projekt. Alla projekt som nedan används som exempel har mött ett eller flera av ELL-kriterierna.

Flexibilitet i lärandet: Flera av de vinnande projekten kan kategoriseras under flexibilitet i lärandet. Användandet av tekniska anordningar såsom datorer, telefoner och spel i språkutbildning ger en möjlighet att arbeta med språklärandet var som helst, så länge elever har tillgång till själva anordningen. Flera intressanta och interaktiva

⁵ Gagnon Armand A, 1999: Methodologies in Foreign Language Teaching
<http://www.linguatics.com/methods.htm>
Nellip Guidelines - Vuxenutbildning

språkutbildningsprojekt och program har utvecklats inom ramarna för ELL. Det finns fler sätt att uppnå flexibilitet i lärandet, till exempel fysisk aktivitet utanför klassrummet innebär också flexibilitet. Att använda målspråket på ett realistiskt sätt utanför klassrummet, till exempel i ett land där språket talas, eller med talare av målspråket, är en annan typ av flexibilitet som exemplifieras i några av projekten.

Autenticitet, intresse och ämne: en annan viktig aspekt som genomsyrar flera av projekten: autentiskt användande. För att lära sig ett nytt språk är det betydelsefullt att eleven kan testa sina lingvistiska kunskaper i ett sammanhang med någon som har språket som modersmål. I samspel med denna person har eleven möjlighet att själv formulera ämnen och att därigenom öka sin motivation och kunskap. Vikten av autenticitet inom utbildning, och att använda sig av de studerandes redan existerande kunskaper som grund, identifierades av John Dewey på 1900-talet. "From the standpoint of a child, the great waste in school comes from his inability to utilize the experience he gets outside while on the other hand he is unable to apply in daily life what he is learning in school. That is the isolation of the school – its isolation from life" ⁶John Dewey, 1916, *School and Society*, kapitel 3. Genom onlinekommunikation med studerande i andra länder till exempel, får de studerande kunskaper om socio-kulturella frågor i de aktuella länderna, och de får även bättre förståelse för sitt eget samhälle och sin egen kultur.

Mångsidighet och elevdeltagande: en viktig aspekt av kvaliteten på metoden är att identifiera och svara på elevernas behov och därmed öka deras motivation. Denna metod är lätt att tillämpa och är möjlig att utföra i vilken skolmiljö som helst. Här har eleverna möjlighet att förbereda frågor eller diskussionsämnen och sedan kommunicera med sina klasskamrater. Donovan, Bransford, & Pellegrino⁷ skriver följande i *How People Learn*: "Students come to the classroom with preconceptions about how the world works. If their initial understanding is not engaged, they may fail to grasp new concepts and information presented in the classroom, or they may learn them for purposes of a test but revert to their preconceptions outside the classroom. This finding requires that teachers be prepared to draw out their students' existing understandings and help to shape them into an understanding that reflects the concepts and knowledge in the particular discipline of study." Behovet att skapa motivation och öka elevernas deltagande är av stor betydelse för ett projekts framgång. Med våra fynd kring metodik och tillvägagångssätt i projekt som grund, har vi analyserat de viktiga aspekterna och skapat en checklista som kan användas för att kontrollera kvaliteten på ett projekt.

- Detta projekt möter elevernas behov och har elevernas intressen och personliga mål i åtanke

⁶ Dewey, J: <http://education.stateuniversity.com/pages/1914/Dewey-John-1859-1952.html>

⁷ Bransford, John (ed). 2000. *How People Learn: Brain, Mind, Experience, and School* (utökad version). National Research Council.

- Detta projekt står i relation till viktiga frågor inom språkutbildning och belönande och motiverande att arbeta med
- Detta projekt bidrar till ökade språkinlärnings-, och/eller kommunikationsfärdigheter
- Detta projekt förbättrar kommunikationen mellan språkeleverna
- Detta projekt kommer att underlätta för elever och lärare, gällande interkulturell förståelse och flerspråkighet
- Detta projekt ger möjlighet till autentisk språkinläring och kommunikation
- Detta projekt är överförbart, dvs kan användas för olika språk i olika länder
- Detta projekt bidrar till nya sätt att arbeta med språkutbildning
- Detta projekt kommer öka användandet av ICT inom språkutbildningen (sociala sammanhang, mail, spel, fakta, historia, litteratur, kartor)
- Detta projekt ger möjlighet att lära utanför klassrummet, i andra miljöer
- Detta projekt är utformat för att skapa nytt läromaterial

Fallstudier – metoder och procedurer inom vuxenutbildningsprojekt

Flexibilitet i lärandet

Dansksimulatorn är ett verktyg som använder taligenkänningsteknik för studerande med danska som andraspråk. Detta verktyg tillhandahåller möjligheter för repetitionsövningar och feedback om uttal. Eleverna har möjlighet att öva oberoende av var de befinner sig och i sin egen takt.

Learning by moving är ett projekt som uppmuntrat till språkinläring på ett mycket originellt sätt. Människor som åker kollektivtrafik lär sig språk under mini-sessioner på väg till jobbet eller någon annanstans. Projektet producerar häften och CD-skivor som innehåller de vanligaste fraserna på målspråket. *Learning by moving* finns tillgängligt hos kollektivtrafiken i sex europeiska länder, och är ett bra exempel på flexibilitet i lärandet.

Autenticitet, intresse och ämne

Projektet **ALFA – an alphabeitzation project** fokuserar på att lära sig svenska som andraspråk medan man även arbetar med sitt modersmål. Projektets syfte är att förbättra läs-, och skrivkunskaper likväl som att förbättra sina kunskaper i modersmålet. I detta projekt har de studerande två lärare, en i sitt modersmål och en i svenska. Eleverna arbetar i olika offentliga miljöer, såsom museum och parker, och tar bilder som de senare beskriver på de två språken. Detta projekt möter elevernas behov och är verkligen autentiskt, då de själva får skapa material som hjälper dem att lära sig att tala, skriva och läsa.

SHOPLANG är ett projekt som utvecklades för att främja utlärandet av sex mindre talade europeiska språk – bulgariska, grekiska, holländska, maltesiska, litauiska och svenska – i

vardagsaktiviteterna hos målgruppen, nämligen allmänheten, och i synnerhet butikskunder. Shoppingcentrum är naturliga platser för informella möten, då social interaktion och småprat äger rum kring produkterna och produktinformationen. Under tiden man shoppar, pratar folk med varandra, och utbyter information och åsikter om nya produkter och varor. Detta garanterar både autenticitet och intresse. Det gör det också möjligt för eleverna att prata om det som intresserar dem.

2.4 Verktyg för ledning och kvalitetsstyrning

Som vi sett i tidigare stycken, finns det ett flertal aspekter att tas i beaktning för att ett projekt ska kunna kallas framgångsrikt. Huruvida ett projekt kan kallas lyckat eller inte, beror på i vilken utsträckning det möter de kriterier som innefattar alla processer när det gäller utformning och genomförande, likväl som säkerställandet av dess hållbarhet efter att det ekonomiska stödet officiellt tagit slut. Utvecklings-, och resultatindikatorerna, såsom input och output, projektutfallet och påverkan bör också mätas för att fastställa huruvida de blivit uppnådda. Samtidigt bör man inte förbise det väsentliga bidrag de projektansvariga står för, för att göra projektet till en framgångssaga. Deras entusiasm, innovativa anda, ledarskap och samarbetsförmågor, motiverande tekniker och uppfinningsrikedom i pressade situationer är också några av ingredienserna till ett framgångsrikt projekt. Framgångsrika projektledare bör kunna skapa och implementera ett antal mekanismer som hjälper dem att utforma, övervaka, utvärdera, och försäkras kvaliteten på projektet, och dess överensstämmelse med projektets ursprungliga mål och arbetsplan.

Kvalitetssäkring involverar systematiska procedurer för att garantera att kvalitetskraven på ett projekt möts. Varje kvalitetssäkringsplan bör inkludera följande element:

- Jämförelse med de mål som inledningsvis satts upp
- Mätning av framsteg, kvalitet och överensstämmelse med målen
- Övervakning av utvecklingen
- Hopsamling av feedback som förebygger misstag

Idag är projektledning en vanlig arbetsbeskrivning inom många industrier och det finns ett väldigt brett utbud av projektledningsverktyg och mjukvara, till exempel kalkylblad, flödesscheman, frågeformulär, rapporteringsformulär, för att bara nämna några. Många av dessa verktyg har visat sig vara användbara i språkprojekt. Nedan diskuteras några av de verktyg som kan appliceras på språkprojekt:

- En projektplan är ett väldigt övergripande dokument, vilket kan standardiseras, och vilket är en absolut nödvändighet då det inkluderar projektets omfattning samt beskriver de tillvägagångssätt och strategier som valts för att uppnå projektets mål. Metodiken kan variera beroende på projektets syfte och målgrupper

- Självbedömningsformulär exempelvis, kan användas av olika projektmedlemmar, projektledaren inkluderad, i projektplaneringsfasen för att göra en initial bedömning av aspekter som kompetensnivån, motivationen, tillgängligheten på resurser etc.
- Checklistor för projektledare för att kunna fastställa i vilken utsträckning det projekt de planerar stämmer överens med diverse i förväg fastställda kriterier. Ett exempel är att använda sig av en milstolpeschecklista, vilket är ett av de bästa sätten att kontrollera framstegen och för att se till att projektet följer den tidsplan som lagts upp.
- Diskussioner inom olika fokusgrupper, det vill säga korta möten med slumpvis utvalda grupper inom projektets deltagare, för att erhålla information om deras åsikter om och intryck av huruvida de kriterier som finns blir uppfyllda, och om eventuella förändringar.
- Möten med personal/projektmedlemmar för att gå igenom utfört arbete, problem som stötts på, nya idéer etc.
- Feedback-formulär innehållande information som samlats ihop av de som är involverade i kvalitetsfrågor kring projektet, och förslag på förändringar om nödvändigt.
- Stämpelkort är användbara för att hålla koll på huruvida de enskilda medlemmarna sköter sitt arbete, och för att underlätta för projektledaren när det gäller utvärderingen av deras arbete
- Utvärderingsrapporter (läges-, och slutrapporter) gällande projektets aktiviteter och finansiella aspekter, vanligtvis tillhandahållna av sponsorerna (till exempel Europeiska Kommissionen) fylls i av projektledaren inom varje deltagande institution.

1 Projektets direkta förmånstagare

- Målgrupperna är tydliga och väldefinierade
- Inlärningsbehoven hos målgrupperna har tydligt blivit definierade och bedömda
- Lämpliga metoder för att nå ut till, motivera och involvera målgrupperna har identifierats

a) Projektets mål och utfall

- Projektets mål är väldefinierade och förklarade?
- Projektet står i relation till viktiga frågor inom språkutbildning, bidrar till ökad språkinlärning och/eller kommunikativa kunskaper?
- De tänkta resultaten är uppnåeliga, användbara och mätbara? För exempel på kriterier och indikatorer (se kapitel 2.2 Krav på kvalitetssäkring)

3 Projektplanering

- De planerade aktiviteterna är välstrukturerade och det finns tillräckliga resurser för deras implementering

Institutionen har:

- de nödvändiga mänskliga resurser som krävs till projektet (tillräckliga många projektdeltagare, en engagerad projektledare)
 - de nödvändiga ekonomiska (materiella) resurser som krävs för projektet
 - Det finns en lämplig plan för att övervaka och utvärdera projektets framfart
 - En plan för utvärdering av kvaliteten har utvecklats
 - Det finns en tydlig plan för spridningen och exploateringen av projektresultaten
 - Nyckelintressenter har identifierats och sätt att nå dem har utvecklats
- Institutionen har:
- Kompetens gällande målgruppen eller målgrupperna
 - Direktkontakt med representanter från målgruppen eller målgrupperna
 - Projektplanen definierar kriterier, normer och indikatorer för projektledningen, projektarbetet och projektresultaten.

4 Projektledning och implementering

- En förvaltningsplan har i början av projektet utvecklats
Denna förvaltningsplan inkluderar:
 - En projektplan med realistiska tidsmål för samtliga projektaktiviteter
 - En välutvecklad budget (en generell och en per projektpartner) för samtliga projektaktiviteter
 - Tydliga ansvarsområden för varje partner
 - Mekanismer för effektivt samarbete inom partnerskapen
 - Ett effektivt kommunikationssystem mellan partners
 - Ett lämpligt rapporteringssystem
 - Ett internt system för delning av dokument, som är tillgängligt för alla partners
 - Mekanismer för tidsplanering
 - Mekanismer för problemlösning
- Det finns kvalitetssäkringsmekanismer gällande projektaktiviteter och utfall (Se kapitel 2.1 och 2.2)
 - Att utföra av en behovsanalys av målgrupperna
 - Att välja en lämplig metod där man tar hänsyn till elevernas konkreta behov
 - Att försäkra sig om att det finns synergier mellan planerade utfall, aktiviteter och de faktiska projektmålen
 - Att fastställa kvalitetskriterier för de förväntade utfallen/produkterna av projektet
 - Att engagera målgrupperna på samtliga stadier av produktutvecklingen, samt att erhålla feedback från målgrupperna
 - Att testa produkten med målgrupperna och förbättra den i enlighet med de resultat man fått
- Det finns mekanismer för tidsplanering för att

- Övervaka hur de lång-, och kortsiktiga målet möts
- Upptäcka avvikelser från arbetsplanen och initiala mål, och sätta in åtgärder för att rätta till dem
- Det finns mekanismer för rapportering och feedback för att
 - Erhålla periodiska interna rapporter om genomförda och pågående aktiviteter, satt i relation till de kostnader för projektmedlemmar som uppkommit
 - Försäkra sig om att projektets partners har tillgång till gemensamma rapporteringsformulär för att kunna presentera resultat på ett enhetligt sätt, till exempel:
 - Formulär för rapportering av utförda aktiviteter i olika länder
 - Formulär för rapportering av de kostnader som uppkommit
 - Formulär för rapportering av spridningsmetoder
 - Feedbackformulär
 - Utföra interna partnerutvärderingar
 - Försäkra sig om externa oberoende utvärderingar
 - Erhålla rekommendationer från interna och externa utvärderare och tillämpa förändringar
 - Ge feedback på partners rapporteringar och ge rekommendationer
- Det finns en tydlig spridningsplan, under och efter projektets gång:

Spridningsplanen:

 - syftar till att skapa maximal synlighet för projektet
 - är anpassad till projektmålen och målgrupperna
 - är rimlig gällande de ekonomiska resurser som behövs

Goda exempel på vuxenutbildningsprojekt

Att adressera inlärningsbehoven hos synskadade inom vuxenutbildningen: se **Listen and Touch** (2004 Bulgarien): Projektet adresserade behovet hos blinda och synskadade vuxna och unga vuxna inom utbildningen av främmande språk.

Att lära ut mindre talade främmande språk inom vuxenutbildningen: se **Light me Up! – Language Lessons for Abroad** (2010 Bulgarien): Projektets syfte var att introducera fem mindre talade och mindre utlärda språk i kontexten utlandsresor genom att involvera målgruppen i språkevenemang på turistmässor; öppna språkkurser i de aktuella språken, bruk av hemsidor etc. *Light me Up!* tilldelades *Label of Labels-priset* på *Multilingualism in Europe*-ceremonin som hölls i Limassol, Cypen i september 2012. Projektet är ett tydligt exempel på framgångsrika utbildningsverksamheter och resultat.

Att adressera viktiga språkutbildningsfrågor inom vuxenutbildning: utländska patienter i behov av högkvalitativ vård, inte bara från ett medicinskt perspektiv, utan även i syfte att förstå deras behov och önskemål: se **Language for Healthcare – Healthcare without Borders** (2009 Österrike).

2.5 Uppföljning

Vad är uppföljning av projekt?

Uppföljning: definitioner och innebörd

Här är några definitioner av "uppföljning" som används i vårt vardagsspråk, hämtade från (<http://www.thefreedictionary.com/follow+up>):

Follow up (n): "...the act or an instance of following up, as to further an end or review new developments: The follow-up is often as important as the initial contact in gaining new clients"

"...one that follows so as to further an end or increase effectiveness: The software was a successful follow-up to the original product"

"... an action or thing that serves to increase the effectiveness of a previous one, as a second or subsequent letter, phone call, or visit"

"... an article or a report giving further information on a previously reported item of news"

Follow up (v): "...to increase the effectiveness or enhance the success of by further action: followed up her interview with an e-mail"

Som vi kan se innebär "uppföljning" att öka effektiviteten av en tidigare handling eller initiativ, att utforska den uppnådda framgången genom vidare utveckling.

I sammanhanget Europeiska projekt har termen "uppföljning" behållt sin ursprungliga mening och även förvärvats ytterligare några specifikationer.

"The glossary" (ordlistan)

([http://ec-europa.eu/dgs/education_culture/valorisation/glossary_en.htm#FOLLOW_UP_ACTIVITIES](http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/valorisation/glossary_en.htm#FOLLOW_UP_ACTIVITIES)) definierar uppföljningsaktiviteter som aktiviteter som äger rum efter att projektet, ur en administrativ synpunkt, har slutförts, det vill säga efter den officiella start-slut-perioden.

Syftet med uppföljningsaktiviteter är att hålla projektets resultat hållbara och vid liv.

Aktiviteterna skulle kunna innebära:

- att uppdatera resultaten efter att projektet genomförts
- att erkänna/certifiera resultatet
- politiskt engagemang – beslutsfattare tar upp resultaten
- överföringen och exploateringen av resultaten av andra sektorer/målgrupper/miljöer
- kommersialisering av projektresultaten

Vilken typ av aktivitet att genomföra föreslås i stor utsträckning av typen av projekt eller output (se även

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/valorisation/glossary_en.htm#RESULT).

Viss output, till exempel en hemsida eller en databas, kan behöva regelbunden uppdatering, medan andra (en kurs eller en innovativ metod) kan föras över och anpassas till nya slutanvändare, eller expanderas och justeras till att möta nya behov och krav. I vilket fall, härrör vidare aktiviteter från den ursprungliga projektidén: en vision om en eventuell uppföljning borde finnas redan i projektets inledningsfas. En framgångsrik projektansökan innehåller stycken om exploatering och/eller hållbarhet, där projektteamet presenterar sina idéer om vidare, lämpliga och önskvärda aktiviteter när väl projektet är slutfört.

Uppföljningsaktiviteter kan förstora målgruppen och/eller slutanvändarna på ett naturligt sätt: projektets output kan välkomnas av och appliceras på andra verksamhetsområden, av andra användarsamhällen⁸. I andra fall kan uppföljningsaktiviteterna leda till initiativtagande av ytterligare ett projekt.

Uppföljning relaterat till den europeiska språkutmärkelsen (ELL)

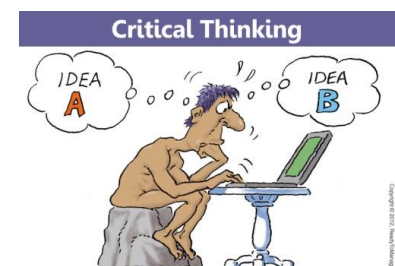
Vad gäller projektcykler är ansökan till ELL, och i det fall den är framgångsrik, tilldelningen av utmärkelsen, en uppföljning i sig: i de flesta fall sker detta efter projektets administrativa slutförande, och baseras då på projektets resultat och inverkan. De ansökande har ett specifikt mål, främst att på en europeisk nivå få ett erkännande för sin prestation, vilket förhoppningsvis bidrar till projektets synlighet och lyfter projektets profiler. Proceduren att välja ut aspiranter och vinnare av utmärkelsen täcks sannolikt av nationell eller regional media, därför får projektets resultat och medlemmar publicitet, vilket i sin tur kan leda till ytterligare uppmärksamhet och exploatering av projektets framgångar.

I undersökningen av ELL-fallstudier, intervjuade NELLIP-teamet ELL-vinnande projektansvariga om deras projekterfarenheter och framgångar, metoder och tillvägagångssätt, verksamheten efter tilldelningen av ELL inkluderad (se NELLIP National and Transnational Reports på http://nellip.pixel-online.org/RP_intro.php). Den data som samlats ihop gällande uppföljningsverksamheten understryker dess roll för att stärka samordnaren profil, underlätta nätverkande och att initiera andra projekt.

Uppföljningsverksamhet inom ELL-vinnande projekt

Att besluta om och planera uppföljningsaktiviteter

Trots att uppföljningsaktiviteter per definition genomförs efter projektets slut, bör de ha i åtanke innan och under projektperioden. Som sådant, diskuteras och planeras de jämsides med

⁸ se mer om förmånstagare och intressenter på

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/valorisation/glossary_en.htm

planeringen gällande projektets tänkta hållbarhet och exploatering. Sådan planering utgör väsentliga aspekter av projektets kvalitetssäkring.

Uppföljningsverksamheten kan grovt delas in i tre grupper:

- kontinuerligt stöd för projektets produkter
- utveckling och/eller justering av produkten för andra grupper eller syften
- upprätthålla intresset och motivationen att använda projektets produkter

Valet av uppföljningsaktivitet dikteras av projektets utfall och också av miljön och aktuella behov hos potentiella användare. Detta ger upphov till ett flertal frågor:

- 1) Hur länge bör uppföljningen pågå?
En viktig aspekt när en produkt eller service kräver ekonomiska eller mänskliga resurser;
- 2) Vem äger projektresultatet och vem ansvarar för förvaltningen av det?
Detta inkluderar även delning av vinster om projektets utfall kommersialiseras;
- 3) Vem är ansvarig för uppföljningsverksamheten? Projektets samordnare, enskilda partners, eller någon annan? Kommer fler vara inblandade?
De involverade parterna kommer ta hänsyn till de etiska aspekterna, fatta beslut om copyright och konsultera andra parter gällande vidare utveckling eller förändringar;
- 4) Kommer uppföljningen kräva utbildning?
Till exempel kan förberedande träning vara nödvändig om projektets resultat kommer till användning för andra användargrupper.

Uppföljning – ett exempel på ett vuxenutbildningsprojekt

Vilka specifika riktlinjer kan ges till den som planerar att göra det bästa av resultaten av sitt projekt? Exemplet nedan illustrerar vanliga typer av uppföljningsverksamheter inom projekt inom vuxenutbildning som tilldelats språkutmärkelsen.

Euro Languages Net – 2004, Litauen

Huvudsyftet med *Euro languages net* var att introducera mindre talade och utlärda europeiska språk för världen. Projektet sammanförde utbildnings-, och affärsorganisationer från 11 europeiska länder för att framföra nya idéer och praktiska förslag, för att uppmuntra allmänheten att lära sig mindre talade europeiska språk. Projektportalen framförde information på engelska och på det lämpliga nationella språket om olika möjligheter och tillgängliga resurser för att lära sig ett mindre talat europeiskt språk.

ELL-utmärkelsen för projektets innovativa sätt att uppmuntra flerspråkighet bidrog till ett nytt projektförslag som täckte samtliga mindre talade språk inom EU. Uppföljningsprojektet *Euro Languages Net Plus* baserades på samma mål, men inkluderade 23 hemsidor med information om kulturen i respektive deltagande land, resurser för utbildning av de respektive språken, för professionella utbyten, och för att kunna utbyta goda vanor. Det breda nätverket som skapades under projektets livstid har använts av projektpartners för att uppmuntra till språkrelaterade initiativ över hela Europa.

Länge leve projektet!

När projektet är slutfört och har tilldelats det välförtjänta erkännandet den europeiska språkutmärkelsen, kommer en naturlig önskan att förlänga livet och exploateringen av dess framgångar och andra resultat.

Vilka steg kan följas för att hålla ditt projekt vid liv, attraktivt och användbart? Här hittar du några rekommendationer som kan vara användbara när det kommer till att följa upp projektet:

a) Användand ELL-loggan och certifikatet

Ett väldigt viktigt steg är att använda ELL-loggan och certifikat i så stor utsträckning som möjligt. Institutionens eller projektets hemsida är effektiva och billiga sätt att ge världen information om projektet och dess skapare. ELL-loggan på hemsidan ses av föräldrar när de letar efter en lämplig skola till sina barn, av klienter som uppskattar den europeiska nivån av erkännande, av personalen. Dessutom, ett tecken på ett europeiskt erkännande är väldigt viktigt för skolelever som har en tydlig närvaro av ett europeiskt inflytande i skolan: även om de inte deltagit i ett ELL-vinnande projekt än, är chansen stor att de någon gång i framtiden kommer att göra det.

b) Uppmärksamma en bredare publik på dina prestationer

Publicitet är viktigt för varje institution eller företag. Tveka inte att belysa dina prestationer i allmänna och professionella sammanhang, såsom mässor, seminarier, workshops eller konferenser. Att presentera dina projektresultat för en bredare publik kan ofta leda till nya chanser till uppföljning och kan leda till vidare forskning eller publikationer.

c) Upprätthåll och bredda nätverket

Att presentera projektet för en bredare publik kan också leda till nya projektidéer, tätare nätverkande mellan olika institutioner och olika länder, och till nya partnerskap och samarbeten som båda parter gynnas av.

d) Erbjud andra lärare eller övriga användare projektets produkt(er)

Var alltid medveten om att skolor – till skillnad från andra utbildningssektorer, har ett stort åldersspann; en gång testat på en typ av elever, kan du använda samma produkt med andra elever i samma ålder. Chansen är stor att både elever och lärare kommer ändra den ursprungliga produkten, justera den utefter deras aktuella behov och preferenser. Använd de stora möjligheter som ICT erbjuder för att bredda tillämpningen av projektets produkter hos andra användare.

e) Undersök sätt att kommersialisera projektets produkter

Uppföljningen kräver ofta investering i ekonomiska och mänskliga resurser. Med hänsyn till upphovsrättsliga frågor, leta efter möjligheter att kommersialisera projektets resultat. Kom ihåg att ELL är en välkänd garant för kvalitet: använd det för att förhandla. Utgivare och webbdesigners kan ge dig praktiska tips på vad du kan göra med din produkt, till exempel att konvertera materialet till en e-bok eller CD, sätta en registreringsavgift etc. Det kan hjälpa dig att samla ihop pengar till andra aktiviteter och andra projekt.

2.6 Att motivera språkelever och lärare

Motivation är en av de viktigaste faktorerna i läroprocessen, och mycket energi läggs på att skapa och bibehålla den. Motivation definieras som en drivkraft, stimulus eller inflytande, det vill säga något som får en elev att agera (Merriam-Webster⁹, 1997). Andra ser motivation som förbrukningen av ansträngningar för att åstadkomma resultat (DuBrin¹⁰, 2008).

Emellertid är motivation framför allt en inneboende faktor, medfödd i människans natur. Vilken handling som helst kräver en stor dos motivation för att kunna genomföras med framgång. Effektiv utbildning inte kan ges utan motivation. Emellertid måste denna faktor vara närvarande både hos elever och lärare.

Är motivation en fristående variabel?

I språkutbildningssammanhang har motivation i viss mån ansetts vara en fristående variabel. Motivation är dock inte en individuell eller isolerad variabel. Faktum är att många olika typer av motivation kan särskiljas: motivation att lära sig språk, motivation kring lektionen, motivation relaterad till ämnen, verktyg och strategier som applicerats under lektionerna, bland andra.

Vi kan skilja på inte och yttre motivation. Å ena sidan, måste en elev i läroprocessen vara involverad i ämnesområdet genom hans eller hennes lärares inställning. Denna motivation kommer från yttre faktorer, något som till stor del ligger på lärarens ansvar. Å andra sidan, kan elever själva motiveras genom sina personliga intressen och preferenser, en inneboende faktor som uppenbarligen varierar från person till person.

För att lära sig ett andra språk (L2) gäller premissen ju mer motivation, desto större chans att lyckas. Undersökningar visar att motivation kan påverka språkutbildningens utfall, oberoende av språkbegåvning (Gadner & Lambert, 1972)¹¹. Detta är en viktig anledning att vårda motivationen eftersom den visar att den bidrar till språkinläring, orelaterat till elevens fallenhet för språk. Dessutom har språkinläring stor betydelse för människors socialpsykologiska aspekter och det är

⁹ Merriam-Webster (1997). Merriam-Websters Dictionary, Houghton-Mifflin.

¹⁰ DuBrin, A. (2008). Essentials of Management, 8/E, South-Western.

¹¹ Gardner, Robert & Wallace Lambert (1972). *Attitudes and Motivation in Second-language Learning*. Newbury House
Nellip Guidelines - Vuxenutbildning

avgörande att få självförtroende och självkänsla genom att lära sig ett främmande språk.

Motivation visar sig också vara avgörande för att bli självständiga elever, vilket kan ha stor betydelse för elevens utveckling. Om denna motivation delas med föräldrar, lärare, kamrater etc, är förstärkningen av det du lär dig garanterad och ansträngningen är relativt liten. Detta stödjer SDT-teorin, Self Determination Theory (Vansteenkiste et al, 2006)¹², vilken poängterar att självständighet, kompetens och samhörighet är psykologiska behov vi alla har. Därför kan vårdnad av motivation hjälpa elever att bli mer självsäkra, mer självständiga och att bredda deras kunskap om världen, och ge dem en känsla av tillfredsställelse och njutning denna process kan innebära.

Studier om motivation visar att elever som motiveras av egen maskin presterar mycket bättre i klassrummet (Dörnyei¹³, 1998; Bernard¹⁴, 2012; Dimitrios Thanasoulas¹⁵, 2002). Detta bevis föreslår att dessa elever ser sig själva som mer kompetenta, mer intresserade av L2, och mer tillfredsställda med sitt lärande. De som har denna inre motivation är mer involverade och envisa, och de är mer delaktiga i processen. Dessa är de viktigaste ingredienserna till att bli framgångsrik inom L2. Detta är anledningen till att inre och yttre motivation är den mest betydelsefulla grundpelaren för språkinläring, vilket är en oändlig process som kräver en livslång ansträngning.

Motivation - en grundpelare för in-, och utlärningsprocessen vid European Language Label

Varje år bedöms ELL-ansökningar enligt särskilda kriterier, vilka inkluderar innovation, överförbarhet, tydlig europeisk orientering och förmågan att motivera elever. Men lärarnas motivation är också en grundpelare, och bra projekt kan öka deras motivation.

¹² Vansteenkiste, M., Lens, W., & Deci, E. L. (2006) Intrinsic versus extrinsic goal contents in self-determination theory: another look at the quality of academic motivation. *Educational Psychologist*, 41, 19-31. Även tillgänglig på

http://www.selfdeterminationtheory.org/browse-publications/index.php?option=com_sdt&view=SearchPublications&task=domainSearch&domain=6

¹³ Dörnyei, Zoltán (1998) "Motivation in second and foreign language learning", i *Language Teaching* vol. 31 (117-135). Även tillgänglig på <http://www.zoltandornyei.co.uk/uploads/1998-dornyei-lt.pdf>

¹⁴ Bernard, Jaclyn (2010). Motivation into Foreign Language Learning: The Relationship between classroom Activities, Motivation, and Outcomes in a University Language-Learning Environment. Carnegie Mellon University, Pittsburg USA. Även tillgänglig på <http://repository.cmu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1077&context=hsshonors>

¹⁵ Dimitrios Thanasoulas (2002): Motivation and Motivating in the Foreign Language Classroom. *Internet TESL Journal*. Tillgänglig på <http://iteslj.org/Articles/Thanasoulas-Motivation.html>

Generellt påbörjar projektsamordnare ett projekt med sin personliga motivation att förbättra utbildningen, som bas. Att motta den europeiska språkutmärkelsen är också motiverande eftersom den uppmärksammar samordnarnas ansträngningar och det pedagogiska värdet i deras idéer. Dessutom bidrar den till spridning av initiativet och därmed till dess hållbarhet.

Motivation har blivit mer och mer intressant inom utbildningssammanhang och framför allt inom språkutbildningssammanhang. Av den anledningen, har en mängd olika strategier vuxit fram. Det har dock alltid tagits hänsyn till lärarens roll när det gäller att få strategier att fungera.

Nedan finns en lista på några faktorer som bidrar till att öka eller bibehålla motivationen. Det bör noteras att detta är en generell klassificering, eftersom de mest optimala sätten innefattar fler än en strategi.

Generella motiverande strategier att applicera inom vuxenutbildning

1. **Praktiska och underhållande aktiviteter och innehåll:** spel, simulationer, shower eller tävlingar används för att få elevernas uppmärksamhet och få dem att tycka om språkutbildningsprocessen.
2. **Dynamiska metoder och innovativa sätt att lära sig språk:** anses vara viktiga för att fastställa en tydlig läroplan
3. **Aktuella och uppdaterade resurser:** berika och förbättra chanserna för effektivt lärande
4. **Autentiskt material:** förstärker elevernas motivation och förbättrar deras upptagningsförmåga
5. **Specifik bakgrund (ESP/CLIL):** definierade bakgrunder gör att man lär sig språk för specifika och professionella syften
6. **Användande av aktuell teknologi/ICT:** uppmuntrar människor att bli medvetna om IKTs möjligheter.
7. **Betoning på självständigt lärande:** ger eleverna en känsla av självständighet, vilket ger människor självförtroende till att ta initiativ
8. **Uppmuntra flexibilitet:** gör eleverna mer medvetna om kulturella skillnader så att de utveckla en respekt för dem
9. **Tillgång till multikulturella kontexter:** kulturell kunskap förser elever med erfarenhet och möjligheter att ta sig runt i världen
10. **Förbättring av flerspråkighet:** ju fler språk elever kan tala, desto större chanser har de att hitta intressanta jobb och möjligheter
11. **Möjlighet till social interaktion:** att interagera med varandra värdefullt på denna nivå, eftersom det är en chans att skaffa vänner och bli bekant med olika sociala normer
12. **Integrering av elever på arbetsmarknaden:** studier i det aktuella språket för specifika anledningar, att hitta ett arbete till exempel

13. **Samhällsdeltagande:** i detta fall ökas motivationen tack vare interaktionen mellan det utbildande och lokala samhället. Detta bekräftar på nytt värdet av att man lär sig genom hela livet, då detta visar eleven att man kan lära sig även utanför klassrummet
14. **Erkännande av projektets kvalitet:** samordnare motiveras när de belönas och gratuleras för sina projekt, av den anledningen är de villiga att delta i andra projekt. Det är den motivation man behöver för att känns sig energisk nog att delta i ytterligare ett projekt.

Med det faktum att elever motiveras av olika faktorer och varje sektor väljer ut de mest relevanta motiveringsstrategierna i åtanke, är det väsentligt att veta att motivation inom högre utbildning skiljer sig från motivation inom skolutbildning, från vuxenutbildning och från yrkesutbildning-, och träning. De delar några strategier, men skiljer sig också i de metoder och tillvägagångssätt som används av lärarna, vilka spelar en viktig roll i elevernas utbildning och motivation. Naturligtvis är strategierna som används för att motivera en sexåring skilda från de strategier som används för att motivera en femtonårig tonåring. Detta innebär att det hade varit optimalt för elever att ha olika motivationskällor i sin utbildning inom varje ämne (Debnath¹⁶, 2005; D'Souza¹⁷ och Maheshwari, 2010).

Uppfyllda och missade förväntningar

Man kan säga att merparten av de ansvarigas förväntningar när man utformar ett språkprojekt uppfylls, eftersom de alla tilldelats den europeiska språkutmärkelsen. Den europeiska språkutmärkelsen har lett till att deras initiativ blivit mer synliga och förbättrar elevernas möjligheter att lära sig språk. Emellertid hade inte alla projekt samma påverkan. Vissa projekt har bara varit delvis framgångsrika, på grund av brist på ekonomiska resurser, formen av hållbarhetsstrategier etc. Enligt den transnationella rapporten, kämpade de flesta av projekten med att överleva efter det att finansieringsperioden tagit slut. Enligt Nellip Transnational Report är det av den anledningen viktigt att poängtera att vissa projekt har ett slutdatum som är det viktigaste målet. Vi bör ha i åtanke behovet av att säkerställa projektens kontinuitet och långvarighet.

Motivation – goda exempel från vuxenutbildningsprojekt

Vuxen-, och livslångt lärande

¹⁶ Debnath, S. C. (2005). College Student Motivation: An Interdisciplinary Approach to an Integrated Learning Systems Model. *Journal of Behavioral and Applied Management*, 6(3), 168-189).

¹⁷ D'Souza, K. A. och Maheshwari, S. K. (2010). Factors Influencing Student Performance in the Introductory Management Science Course. *Academy of Educational Leadership Journal*, 14(3), 99-120.

Det senaste årtiondet har livslångt lärande blivit en av huvudfrågorna inom vuxenutbildningen. Konceptet livslångt lärande eller "lära för livet" innebär i stort sett att se utbildning som ett livslångt åtagande, oavsett elevernas ålder. Emellertid har vuxenutbildningens potential inte blivit exploaterat till fullo i Spanien och andra europeiska länder. Nyligen insåg beslutsfattare inom EU att vuxenutbildning är en nödvändighet för konkurrens och anställbarhet, social integrering, aktivt medborgarskap och personlig utveckling. Med detta i åtanke, och för att utbildning kan vara givande och njutbart på många sätt, diskuterar vi nedan några motivationsstrategier för vuxna studerande.

Hur lär sig vuxna?

Lärare för vuxna bör vara medvetna om möjliga drivkrafter hos sina elever, och utforma sitt läromaterial och sina lektioner i enlighet. Vuxna (och alla studerande) motiveras först och främst av sina förflutna och nuvarande erfarenheter. Andra relevanta motiverande faktorer för vuxen-, och livslång utbildning är som följer:

1. **Integration av vuxna studerande till arbetsmarknaden:** en av de huvudsakliga drivkrafterna för arbetslösa vuxna studerande är att hitta ett jobb. Arbetslöshet leder ofta till en strävan efter mer träning och ytterligare kvalifikationer, för att konkurrenskraften då blir större. Exempel: Nederlands voor anderstaligen + taalpreventie (Belgien).
2. **Flerspråkighet:** Cross Perspectives on Exile-projektet (Tjeckien) bidrar med stora möjligheter för vuxna studerande att utveckla sina interkulturella kompetenser och förbättra deras medvetenhet om värdet av mångfald.
3. **Aktiv kommunikation:** Place of work as a learning environment for Finnish uppmuntrar interkulturell dialog och nära relationer med anställda, med hänsyn till behovet av språkkunnighet på en arbetsplats.
4. **Individuell utbildning:** självstudier ger elever en känsla av självständighet: vuxna motiveras mer av att arbeta i sin egen takt – se, till exempel, Mnemo 25 Method (Estland)
5. **Autentiska material och deltagande i det lokala samhället:** att interagera med varandra genom underhållande aktiviteter och att involvera människor som inte ingår i utbildningssamhället är värdefullt på denna nivå, eftersom det erbjuder en chans att utveckla relationer och bedöma sin egen språkkunnighet i en autentisk miljö – se, till exempel, Open the window (Portugal), Welsh for Adults (Storbritannien) och Authentic Language Interactive (Irland).
6. **ICT:** med hänsyn till att vuxna ofta inte är tekniska "infödingar"; bruk av ICT är en utmaning för dem, och en källa av stort intresse – till exempel E-tridem.net (Spanien).

3. Exploatering och nätverk av initiativ som tilldelats den Europeiska språkutmärkelsen

**Författare:
Universal Learning System, Irland
EuroEd Foundation, Rumänien**

3.1 Spridning, exploatering och hållbarhet

Bakgrund

Innan vi fördjupar oss i en studie om hur man genomför exploaterings-, och nätverksinitiativ i språkprojekt bör vi svara på en annan fråga, nämligen varför projektresurser (budget och personal) investeras i dessa aktiviteter och vilka är målen. Några av de mest frekventa svaren listas nedan.

För att informera slutanvändarna om ditt projekt

Detta är den främsta anledningen till att, i första hand främja ett projekt, men det kan vara värt att ha även användarfördelarna i åtanke. Användarna kan vara en varierad grupp, till exempel elever i olika åldrar, lärare, utbildningsinstitutioner och andra lokala myndigheter, och fördelarna för dessa grupper kan variera. Projektet bör nå ut till en så stor målgrupp som möjligt för en så liten kostnad som möjligt, så att främja projektet på ett optimalt sätt är en väsentlig del i processen att lyckas.

För att bidra till implementeringen av Europeisk politik

Det finns flera självklara anledningar till varför språk är viktiga för Europa. Tänk på integration, identitet, social sammanhållning, ekonomi, mobilitet... Hur relevanta dessa generella anledningar än är, behöver ett projekt ofta ha fler specifika anledningar, aspekter av de generella, som gör att projektet utmärker sig.

För att bidra till implementeringen av nationell/regional/lokal politik

Projektet kan stödja detta på flera olika nivåer, till exempel en nationell kampanj för yrkesutbildningar och anställningsbehov, och det är viktigt att var medveten om den roll projektet har. Om projektet på något sätt bidrar till denna typ av politik, finns även en möjlighet att projektet får stöd från organ som kan bidra till dess framgång.

För att informera sponsorer och finansiärer

De organ som främjat ditt projekt vill ha uppföljning. Regelbunden och kortfattad information om projektets framfart (speciellt om det går bra!) är alltid en bra sak. Om det är ett projekt som stöds av Europeiska Kommissionen, är utvärderingsprocessen ett krav. Men andra, beslutsfattarna som nämns ovan till exempel, kan också vara intresserade: ditt projekt kan hjälpa dem att uppnå sina egna mål. De kanske dessutom kan bidra till projektets framfart om de har fått en lägesrapport – till exempel genom att föreslå andra relevanta organisationer som skulle kunna vara intresserade, eller genom att upplysa dig om ny politisk utveckling projektet skulle kunna bidra till.

För att stödja och förbättra bilden av din egen organisation

Projektet kommer naturligtvis stödja målen för din institution, men det kan också hjälpa till att öppna upp för nya nätverk och partnerskap som organisationen kan gynnas av. För att kunna göra behöver projektet uppmärksammas av rätt människor. Om ditt projekt lyckas attrahera media/pressen eller vinna ett pris kommer det vara gynnsamt för din organisation.

För att öka effekten av ditt projekt genom nätverkande

Nätverkande är generellt ansett som en väsentlig del i att bredda och förbättra projektaktiviteter genom att innesluta dem i bredare och mer varierade sociala och ekonomiska sammanhang. Det finns organisationer som kan använda sitt kommunikationssystem och nätverk av kontakter för att hålla ett projekt vid liv. Detta är en viktig fråga för många projekt, eftersom det kan vara svårt att säkerställa vidare ekonomiskt stöd, oavsett hur framgångsrikt projektet är, eftersom finansiärer kan föredra att investera i nya projekt.

För att informera kommersiella organisationer om att du har en produkt att sälja

De kan förlänga projektets livslängd avsevärt om de lyckas sälja projektets produkt(er) till en specifik marknad eller till och med till allmänheten. Den europeiska språkutmärkelsen syftar till att värda lingvistiska kompetenser hos Europas medborgare att belöna särskilt innovativa projekt inom ramarna för språkutbildning.

Hantering av förändring och innovation

Ett av de huvudsakliga kriterierna som ges av Europeiska Kommissionen för finansiering av ett projekt, är att projektet leder till innovation inom EUs utbildningslandskap gällande språkutbildning. Dessa kriterier är och en del av de kriterier som används för att bedöma huruvida ett projekt ska erhålla den europeiska språkutmärkelsen (konstaterade som originalitet och kreativitet): "Initiatives should be original and creative. They should introduce previously unknown approaches to language learning, but also make sure they are appropriate to the students concerned."

Spridning och exploatering (med direkt påverkan på hållbarheten) måste underlätta förändring och innovation genom att komma förbi det kritiska behovet av förändring, att testa gränser, att hitta balansen mellan att främja innovation och att säkerställa integrationen och underlättandet av implementering av goda vanor. En viktig aspekt att ta hänsyn till när man utformar ett projekt är (och följaktligen PR-strategin för projektet) är varför innovation misslyckas. I språkrelaterade projekt är de vanligaste problempunkterna:

- oklara krav på och från intressenterna,
- personalen som implementerar innovation har inte tillräcklig utbildning inom området,
- projektet har inte tillräckliga ekonomiska, mänskliga, eller tidsrelaterade resurser, förmånstagarna får inte tillräckligt stöd i sina försök att implementera innovation (brist på kommunikation från projektansvariga).

3.1.1 Spridning

”Dissemination is defined as a planned process of providing information on the quality, relevance and effectiveness of the results of programmes and initiatives to key actors. It occurs as and when the results of programmes and initiatives become available” – The Lifelong Learning Programme 2007-2013-Glossary. De huvudsakliga målen för spridningsverksamhet är:

- Att utforma en plan för att meddela vad projektet innebär
- Att kommunicera med intressenterna
- Att få allmänhetens uppmärksamhet
- Att främja ny output

Planeringen av en spridningsstrategi involverar följande steg. Vi rekommenderar även att du analyserar de exempel som finns i fallstudierna nedan (från projekt som tilldelats den europeiska språkutmärkelsen, och som vi anser ha haft en framgångsrik spridningsstrategi):

- Att definiera spridningskanalerna
- Att definiera vilka roller spridningssamordnaren och andra projektpartners ska ha
- Att fördela budget och personal på varje moment inom spridningsverksamheten
- specificera tidsramen inom vilken varje spridningsaktivitet ska utföras

The [Glottodrama](#) project was financed in 2007 under the EU's new Life Long Learning Programme. The project aim was to develop and test an innovative methodology for teaching foreign languages that integrates conventional communicative learning processes with the dynamic techniques of theatre arts. The project was awarded the ELL in Italy in 2010.

Spridning kan (och bör) äga rum både inom och utom partnerinstitutionerna. Några exempel på spridningsverksamhet som kan genomföras inom partnerinstitutionerna är:

- Att presentera information om projektet på varje partnerinstitutionens hemsida, men länkar till projektets hemsida
- Att dela med sig av projektrelaterad information under möten med personal på partnerinstitutionerna.

- Att visa och uppdatera meddelanden för att informera personal/förmånstagare/nätverk om evenemang relaterade till projektet, och att distribuera flyers och broschyrer bland elever och personal
- Att delta i lokala, nationella eller internationella workshops, seminarier, konferenser och mässor
- Att försäkra sig om medial och social (online eller offline) bevakning: pressmeddelanden, intervjuer, nyheter, broschyrer, nyhetsbrev, Facebook, Twitter, bloggar.

3.1.2 Exploatering

”Exploitation consists of ”mainstreaming” and ”multiplication”. Mainstreaming is the planned process of transferring the successful results of programmes and initiatives to appropriate decision-makers in regulated local, regional, national and European systems. Multiplication is the planned process of convincing individual end-users to adopt and/or apply the results of programmes and initiatives.” The Lifelong Learning Programme 2007-2013 – Glossary.

De huvudsakliga målen med exploateringsverksamhet är:

- Att försöka ändra nuvarande policys och verksamheter
- Att försäkra sig om att resultaten antas av målgrupperna
- Att multiplicera projektets resultat och överföra dem till andra kontexter i andra utbildningsmiljöer
- Att föra över projektets utfall och produkter till andra kontexter (i andra utbildningssammanhang, andra länder etc.)

En framgångsrik exploateringsstrategi involverar följande steg. Vi rekommenderar även att du analyserar de exempel som finns i fallstudierna nedan (från projekt som tilldelats den europeiska språkutmärkelsen, och som vi anser ha haft en framgångsrik exploateringsstrategi):

- Att definiera av kanaler och tillvägagångssätt för att maximera inverkan
- Att skapa av en exploateringsstrategi på partner-nivå, men också på nationella, regionala och lokala nivåer
- Att fördela budget och personal på exploatering

3.1.3 Hållbarhet

Med hållbarhet menas ett projekts kapacitet att fortsätta efter ett avslutat kontrakt. Projektens utfall nyttjas kontinuerligt. Med utfallens hållbarhet menas långsiktiga bruk av dessa. *The Lifelong Learning Programme 2007-2013 – Glossary.*

Hållbarhetens huvudmål är:

- att försäkra om att projekten skapar hållbara fördelar för deltagande parter
- att försäkra projektets överlevnad efter avslutat ekonomiskt stöd

Hållbarhet, projektets kapacitet att fortsätta självständigt utan ekonomiskt stöd, är en av de största utmaningarna för europeiska projekt. När vi pekar ut de mest betydande delarna för en hållbarhetsplan så kommer vi snart på att när vi diskuterar hållbarhet så leder diskussionen in på projektets utvecklare samt dess utövare.

De viktigaste åtgärderna för att skapa hållbarhet är:

- att utforma en hållbarhetsplan (likt en affärsplan)
- definiera alla deltagande parter roller i projektet
- Utarbeta en *intellectual property agreement (IPR)*

Utarbetandet av en hållbarhetsplan

En hållbarhetsplan bör försäkra att de deltagande parternas institutioner har gemensamma och realistiska strategier för att möjliggöra fortsatt samarbete utan ekonomiskt stöd. Det enklaste sättet att ta reda på detta är att antingen hitta en sponsor eller att vidareförsälja projektets produkter.

Om det sistnämnda väljs är det bästa sättet att gå till väga: att utarbeta en affärsplan för investeringar och vinst. En affärsplan är således ett instrument för att bedöma idéer, en kartläggning för mål och utfall. Som i alla branscher bör affärsplanen hållas flexibel.

Eventuell struktur för en affärsplan

- Sammanfattning
- Produktbeskrivning och värde
- Eventuell marknad
- Konkurrens
- Affärsmodell och ekonomisk plan
- Ledning och organisation
- Marknadsföring och försäljning
- Samarbeten
- Risker och exitstrategi

Affärsplanen inkluderar både nuvarande parter och nya människor eller intressenter som kan leda vidare projektet i framtiden. Genom att skapa ett ekonomiskt incitament så ökar chanserna att projektet överlever.

IPR

En IPR-överenskommelse klargör samtliga parter rättigheter vid eventuell utgivning, kommersiellt bruk eller annat bruk av projektets material. Så tidigt som möjligt bör samtliga parter klargöra deras ekonomiska förhoppningar med projektets utfall. Vanligtvis lämnas diskussioner om IPR till projektets slut. Detta rekommenderas inte då konflikter möjligen kan uppkomma.

De grundläggande komponenterna hos en IPR är:

1. Utarbetande av avtal
2. Definition av använda termer
3. Kontraktets mål
4. Gemensamma punkter
5. Samtliga medverkandes underskrifter

3.2) Nätverk av initiativ som tilldelats den europeiska språkutmärkelsen

Nätverk – översikt

Nätverksarbete är ett av de mer kritiska momenten när det gäller projektledning. I framförallt EU-baserade projekt har nätverksarbete kommit att bli ett vitalt inslag inom hållbar utveckling och spridning av idéer. Nätverksarbete ses ofta som en grundläggande del av en förlängning av ett projekt, genom att bidra med flera olika sociala samt ekonomiska infallsvinklar. Det är däremot viktigt att analysera nätverksarbetet och dess funktion. Nätverksarbete kan ses på många sett. Det viktiga är att sätta upp gemensamma kriterier för utförandet och göra det så kvalitativt som möjligt.

Det är av betydelse att analysera de grundläggande delarna av nätverkande som koncept, och att utforska sätten på vilka nätverkande lyckas, eller misslyckas, att uppnå uppsatta mål. Emellertid är det viktigt att definiera och komma överens om de normer och kriterier som kan göra nätverkande till en grundläggande del av att uppnå maximal effekt över ett så stort område som möjligt.

I en värld med datorer är nätverksarbete ett praktiskt sätt att koppla samman flera datorer för att dela data. Nätverk produceras av både hård- och mjukvaror. Nätverk kan generellt definieras som utbyte av information mellan individer, grupper eller institutioner. Däremot ses nätverksarbete, inom handel- och industribranscher, mer som ett verktyg för att generera idéer och våra relationer.

Affärsnätverk är därför en social och ekonomisk aktivitet i vilken individer eller grupper skapar möjligheter, knyter kontakter och utvecklar olika kommunikationssystem. Ett affärsnätverk är en annan typ av ett socialt medium, fast med inriktning på professionella aktiviteter. Det finns ett flertal framstående organisationer som arbetar för att utforma sådana nätverk.

Alla mänskliga relationer kan egentligen ses som nätverk. Nätverkets koncept bör däremot främst grundas i bruk av kontakter, länkar och strukturerade erfarenheter för att understödja professionella aktiviteter. De flesta nätverk följs med inslag av marknadsföring och PR i den mening att de utvecklar och förlänger affärsmöjligheter. Nätverksarbete är ett lågkostnadsalternativ som kräver mer personligt engagemang än pengar; däremot krävs planering, utformning och utvärdering för att försäkra att det är effektivt.

Logisk grund

Kommunikation är nätverksupplevelsens hjärta. Processen inom projektledning innehåller ofta en stark betoning på identifiering av innovation och evidensbaserade redogörelser. Medan mest input från research som krävs för inledande arbete kan vara självständigt så läggs mycket vikt för fortsatt arbete på kommunikation mellan aktörer. Med detta menas att formulera problemfrågeställningar, teman och frågor för andra intressenter. Tydlig kommunikation och utredd terminologi är därför viktig för diskurs och fungerande nätverksarbete.

Mervärde är en annan grundläggande punkt inom nätverksarbete. Varje projekt är ett försök att utveckla innovation eller att fortsätta på redan befintliga idéer. Detta underlättas med hjälp av frågan om mervärde; ytterligare praktiker, tekniker eller kunskaper. Samarbete mellan disparata aktörer och intressenter genererar ofta lärorika resultat, vilket berikar projektet och blir det essentiella från nätverksarbetet.

Nätverksarbete attraherar nya och intressenter. Dessa spelar en betydande roll för feedback och utvärdering av projekt. De spelar därför också en betydande roll för projektets och dess produkters hållbarhet. Genom nätverk kan relationen med intressenter och andra parter stärkas och projektets överlevnad underlättas, även om vi lever i en ekonomiskt pressad tid. Gemensamt och kvalitativt lärande är grundläggande för nätverksarbete som kan bli en ytterst kreativ och dynamisk process för ett projekts innovativa lösningar.

Det sista argumentet för nätverksarbete är den europeiska dimensionen. Nätverk som visar sig påverka EU-baserade projekt positivt lär i sin tur påverka EU till att utarbeta fler projekt och nyttja projektens resultat.

Metodik

Efter att ha klargjort nätverkets definition och dess logiska grund är det också viktigt att undersöka dess metodik. Ofta får projekt stöd baserat på efterfrågan, men för att få igenom faktiskt förändring så krävs hängivet samarbete och struktur.

Metoder att utforma hållbara nätverk:

- Fastställ en gemensam vision. Samtliga intressenter bör förstå vikten av ämnet eller tesen runt vilka nätverket utformas. Att ha en gemensam vision stärker nätverkets utbyggnad.
- Nätverk blir som mest optimala när dess deltagare delar uppfattningar. Samarbete och tillit är av stor vikt.
- Nätverk bör byggas på delade erfarenheter (såsom språkinläring) eller särskilda sektorer (skoltyp eller årskurs).
- Ett viktigt steg i att bygga nätverk är bruk av redan befintliga kontakter; dessa kontakter återfinnes från tidigare arbete, tidigare nätverk, likasinnade intressenter etc. Dessa kontaktkällor kan dessvärre ha blivit utdaterade så det är av stor vikt att kontrollera dess funktionella värde.
- Nästa steg i att kontakta nya aktörer genom att använda sig av tidigare kontaktkällor är att utforma nya sätt att intressera nya intressenter. Det krävs kreativt tänkande för att identifiera potentiella nya nätverksdeltagare.
- Marknadsföring och reklam är grundläggande inom att marknadsföra nätverk; viktigast är att visa vad potentiella intressenter har att vinna på nätverket.
- När nätverk expanderar och blir mer synliga och nya medlemmar tillkommer kommer även nya idéer och viljor att påverka ursprungliga visioner och utformningar av nätverket. Detta kommer kräva vidareutveckling för att bibehålla nätverkets relevans.
- Sociala medier och *Web 2.0 technologies* har utvecklats och expanderat exponentiellt de senaste två decennierna. Frågor uppstår däremot huruvida den kvalitativa processen påverkas långsiktigt av detta. Särskilda nätverk, såsom Linked In kan spela stor roll för kommunikation och informationsutbyte, men vilken roll det spelar för mervärde och hållbarhet kan dock diskuteras.

Att definiera utfall

En huvudsaklig uppgift för ett nätverk är att, genom fastställandet av metoder och tillvägagångssätt, är att klargöra vilka utfallen är, eller kan vara. Denna uppgift involverar ett antal frågor om vad nätverket kan (eller borde) göra både för sina projektutförare, och för den lite större mängden intressenter. Nätverken är i allra högsta grad beroende av intressenternas behov. Dynamiska nätverk fortsätter producera, engagera nya aktörer, implementera intressanta innovationer och bidra till utbildningssamhället i vilket de är både subjekt och objekt.

Termen "professionellt utbildningssamhälle" har blivit relativt vanligt inom utbildningskretsar. Termen beskriver en kollegial grupp som enats i sitt engagemang för ett syfte. I fallet med utbildning, är engagemanget elevernas inläring. Gruppen medverkar i diverse aktiviteter som inkluderar en delad vision, att arbeta och lära i ett samarbete, besöka och observera andra klassrum och att delta i gemensamt beslutsfattande. Fördelen med professionella utbildningssamhällen för lärare och elever inkluderar minskad isolering av lärare, mer välinformerade och engagerade lärare och akademiska vinster för eleverna.

Tanken om en utbildande organisation där människor kontinuerligt utökar sin kapacitet att skapa de resultat de vill uppnå, där nya och expansiva tankemönster ges näring, där gemensam aspiration släpps fri, och där människor kontinuerligt lär sig hur man lär sig tillsammans, är ett relativt ny paradig. I utbildningsmiljön, utgörs denna gemenskap av människor från olika kretsar, på alla nivåer, som kontinuerligt arbetar tillsammans. Sådan gemensamt arbete grundar sig i en reflekterande dialog, inom vilken personal konverserar om elever, ut-, och inläring, och identifierar relaterade frågor och problem. Deltagarna i sådana konversationer lär sig att applicera nya idéer och information på problemlösningen, och kan därför skapa nya förhållanden för eleverna. Nyckelverktyg för denna process är delade värderingar och visioner, stödjande fysiska, tidsrelaterade och sociala förhållande, och ett gemensamt arbete.

Att definiera utfall i en kontext av nya och växande utbildningssamhällen är fundamentalt för effektivt utvecklande av nätverk, både ur ett generellt och specifikt perspektiv. Detta innebär att samtliga intressenter utvecklar någon typ av delat engagemang för de teman och frågor kring vilka nätverket har konstruerats – språkutbildning, kvalitetsfrågor, innovativ teknologi exempelvis. Delat engagemang innebär också att definierade förmåner kan skapas genom att slå samman resurser och dela de betydande, programmatiska och pedagogiska verktyg och insikter som uppstår genom reflektion och utvärdering. Sådana procedurer och tekniker indikerar en rörelse mot kvalitativt nätverkande där människor inte längre använder nätverk för att träffas och byta ut kontaktuppgifter, utan faktiskt använder nätverket för att engagera sig i samtal och aktiviteter som breddar och fördjupar delade meningar. Sådant nätverkande är oskiljaktigt från delade värderingar och perspektiv. Under ideala omständigheter leder detta även till att nätverkande blir ett kreativt forum för förflyttning från personliga och sektionsbaserade (akademiska institutioner till exempel) komfortzoner, och in i de utrymmen där verklig originalitet, innovation och kreativt arbete frodas.

Att bygga nätverk

Utvecklingen av nätverk kan följa breda generella principer, men kan i praktiken skapas av ämnesområdet i fråga, intressenters professionella profiler, speciella intressen hos olika fokusgrupper, och de resurser som finns tillgängliga. Det finns ingen speciell "look" för professionella nätverk. De kan vara stora eller små. De kan arbeta inom professionella miljöer och strukturer, eller mer informellt. Professionella nätverk, såsom språkutbildningssamhällen, kan vara skolbaserade, regionsbaserade, nationella eller europeiska. De bedriver en stor mängd olika aktiviteter. Professionella utbildningssamhällen kan se ut på många olika sätt, men måste inkludera deltagare som delar följande tro och beteende:

- Bryr sig om utbildning och de identifierade frågorna inom projektet
- Känner sig fria att ta risker
- Utmanar varandra och höjer allas förväntningar
- Respekterar och värderar andras perspektiv
- Söker och värderar andras input
- Försöker arbeta och prestera bättre
- Kontinuerligt bygger kapacitet

Utöver delad tro och beteende, delar framgångsrika nätverk och professionella utbildningssamhällen samma fokus. Medlemskap i ett speciellt utbildningssamhälle bör beslutas av fokuset på en tydlig, sammanhängande väg mot lärande. Ett nätverks arbete måste vara informerat om data, drivet av normer och fokuserat på instruktioner, eget kapital och resultat. Nätverkets arbete bör bredda medlemmarnas kunskap och färdigheter, och uppmuntra till innovation och spetskompetens.

En avgörande punkt för hållbart nätverkande är att sprida nätverket till nya, men relaterade sektorer så att existerande resurser förnyas av nya källor. En avgörande faktor för framgångsrika nätverk är medlemmarnas förmåga att ta ansvar och att försäkra sig om att motivationen bibehålls. Inom alla utbildningskretsar är det ett väletablerat faktum att riktigt lärande inte kan förekomma utan motivation både hos eleven och läraren.

Nätverk och goda vanor

I utformningen av ett nätverk som stödjer goda vanor inom andraspråksinläringen, kan intressenter skaffa sig en mini-, eller maximal position. En minimalistisk position är tillräcklig för att bidra med ett forum så att initial kontakt, utbyte av information och grundläggande kommunikation kan initieras och bibehållas mellan medlemmar. Denna typ av nätverk ger bevis till finansierare och befrämjare (Europeiska Unionen till exempel) att grundläggande steg mot breddad utbildning och utövning utöver de initiala gruppmedlemmarna, har tagits. Förhoppningen är att någon typ av påverkan därför kan göras inom området.

Ur den maximala positionens perspektiv, ses nätverket och nätverksprocesserna som väsentliga aspekter för att kunna bidra till påverkan, mervärde, hållbarhet och en kunskapsgrund för generationen av nya projekt och initiativ. Sådana nätverk drivs av fyra grundpelare: innovation, användbarhet, kreativitet och motivation. Kreativitet kan inte förekomma under isolation. Den har ingen användning, ingen funktion om den inte sätts i relation till andra och på något sätt kommuniceras till andra. Kommunikeringsprocessen i förhållande till innovation överträffar användbarheten och ansökningsprocessen som involveras i professionellt nätverkande. Om inget annat,

poängterar detta också den grundläggande och avgörande naturen i kraften och effektiviteten i människors relationer, och utbildningsstrukturer för att förstå innovationen och kreativitetens påverkan. Individer och professionella grupperingar som saknar denna kraft, kan se innovation som ett hot. Kreativitet i sig förstärker inte. Den beror på sociala och ekonomiska strukturer som är mottagliga, engagera och öppna. Denna samarbetande och sociala dimension valideras av tillvägagångssätten inom projekt som NELLIP, där processer kring effektivitet, samarbete, kvalitet och ömsesidigt beroende har poängterats.

Att bygga livskraftiga och effektfulla nätverk beror på det globala synsättet att nätverk går längre än att bara följa finansieringskrav på byggandet av dynamiska verktyg och metoder som främjar förändring och spetskompetens. Det är inom denna kontext det ömsesidiga berikandet och kontakten som utvecklats inom ELL-nätverk, kan ses.

3.3 ELL-nätverk och vuxenutbildning

Den europeiska språkutmärkelsen har fungerat som ett betydelsefull stimulus för beslutsfattande och utveckling gällande språkutbildning i Europa, inom vuxenutbildningssektorn. Den har uppmuntrat ett stort antal utbildningsinitiativ likväl som den har belönat individuell kompetens och framgång. Den europeiska språkutmärkelsen fungerar som en stark uppmuntran för både individer och organisationer. Att erhålla en universitetsexamen eller andra akademiska meriter är inte målet för att vuxna studenter inom andra språkutbildningen, krävs någon form av formellt studiebevis. Dessa studier kan inkludera yrkesutbildning eller kurser som leder till yrkeskvalifikationer.

Lärare inom vuxenutbildning, beslutsfattare och samordnare bör försäkra sig om att de studerande är medvetna om de möjligheter som finns, och förbereda dem med de verktyg och strategier de behöver för att göra övergången till mer formella studier. Forskning om läsning, skrivning och ordförråd ger vägledning för lärare i undervisning gällande att förvärva sig nödvändiga språkkunskaper. Betoning på eleverna, rådgivning och integreringen av vuxenutbildningsprogram i utbildningssystemet för att möta de aktuella behoven, är betydelsefullt. Kombinerade kan dessa sätt effektivt möta behoven hos vuxna studerande som går vidare till andra nivåer av utbildning.

Medan många vuxenutbildningssystem har genomgått en förändringsperiod är det oklart huruvida de har uppnått målet att leverera hållbar anställbarhet för dess deltagare. Ett sätt att göra detta är att öka kunskapsbredden som ges: fokus ligger på bred allmän-, och yrkesutbildning. Det finns frågetecken kring i vilken utsträckning detta sätt hjälper människor under deras yrkesliv: därav livslångt lärandes betydelse.

En grundläggande fråga inom vuxenutbildning i nästan alla europeiska länder under den nuvarande krisperioden, är att möta migrerande arbetstagares behov. I de flesta europeiska länder ser vi även växande siffror på första-, och andragenerations immigranter med jämförelsevis låg utbildning, begränsade språk-, skriv-, och läskunskaper, och begränsad motivation, inte bara för högre utbildning, utan även för arbete eller yrkesutbildning.

Många är unga människor i åldrarna 16-24 som inte länge finns i det obligatoriska skolsystemet eller som aldrig funnits där, antingen för att de var för gamla för gymnasiet när de anlände, eller för att de insåg att deras chanser att ta examen var så och därför valde att

inte börja skolan. Andra måste arbeta för att försörja sig själva och sina familjer. Ett förvånande antal unga immigranter lever själva. Utöver flertalet ekonomiska och utbildningsbehov som finns hos denna grupp, finns även kulturella utmaningar som konfronterar unga immigranter i övergången, speciellt de som saknar utbildningsmöjligheter och därmed har begränsade läs-, och skrivkunskaper som försätter dem i samhällets marginaler.

Detta flertal sociala begränsningar är välkända för lärare inom vuxenutbildningssektorn. De är även medvetna om att andra språkutbildning i allt större utsträckning innebär mer än att bara lära sig ett andra språk. Det är ett väsentligt verktyg för socio-ekonomisk integration och för att minska nivån av social marginalisering och uteslutande. ELL-utmärkelsen har ofta betonat denna aspekt av språkutbildning. Detta ses som ett positivt stöd till metoder och strukturer som uppmuntrar personlig och social utveckling.

Nätverkande inom utövare inom denna sektor kan ha väldigt positiva effekter för intressenter. Det bidrar till att skapa ett band mellan de som arbetar inom området. Vuxenutbildning har dock märkbart för lite resurser i de flesta europeiska länder, därav är nätverkande en utmaning. Potentialen för mervärde och förbättrat samarbete är dock tydligt. Tillhandahållare av vuxenutbildning är dock en mångfaldig grupp, och möjligheterna för synergi är mångfaldiga.